

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องการทดลอง นำนาฏศิลป์มาใช้พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมประกอบด้วย

1. ทฤษฎีการประมวลผลการรับรู้ความรู้สึก

ดร. เอ จิน แอร์ (A.jean.ayres) ซึ่งเป็นนักกิจกรรมบำบัดและนักจิตวิทยาการศึกษาชาวอเมริกันได้ศึกษาและพัฒนา การประมวลผลการรับรู้ความรู้สึกในเด็กดาวนซินโดรม (Sensory Integration) ซึ่งกระบวนการทางระบบประสาทที่มีมาตั้งแต่กำเนิดส่งผลต่อการรับรู้ความรู้สึก การประมวลผล และการแปลผลข้อมูลของสมอง ซึ่งได้จากการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม ความผิดปกติของการประมวลผลการรับรู้ความรู้สึก เป็นความผิดปกติที่ข้อมูลการรับรู้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่สมองรับเข้าไป ไม่ได้ประมวลผลหรือไม่ได้เกิดการจัดระเบียบอย่างเหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่หลากหลายในด้านพัฒนาการและพฤติกรรม โดยพัฒนามาตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 Sensory Integration ให้ความสนใจกับระบบการรับรู้ความรู้สึกพื้นฐาน 3 ระบบ คือ ระบบการทรงตัว การรับรู้ความรู้สึกที่กล้ามเนื้อ เอ็นและข้อต่อ และระบบการรับสัมผัส ประกอบด้วย

1.1 ระบบการทรงตัว (Balance)

การทรงตัวเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเคลื่อนไหวทุกอย่างในชีวิตมนุษย์ มนุษย์ต้องทรงตัวให้ได้ก่อนเกิดการเคลื่อนไหวต่าง ๆ และในขณะที่เคลื่อนไหวก็ต้องทรงท่าทางนั้น ๆ ได้ ระบบของการทรงตัวต้องใช้หลายระบบทำงานร่วมกัน คือระบบรับรู้ความรู้สึก ได้แก่ ระบบการมองเห็น ระบบหูชั้นใน ระบบการรับรู้จากผิวหนัง ข้อต่อและกล้ามเนื้อ ระบบประสาทส่วนกลาง ได้แก่ สมอง และระบบยนต์ ได้แก่ กล้ามเนื้อ คนที่มีปัญหาในระบบนี้ อาจแสดงออกโดยการแสดงอาการก้วเมื่อต้องมีการเคลื่อนไหวอยู่บนพื้นที่ไม่ราบเรียบ โยกเยก สูงจากพื้น ทำให้มีลักษณะการเคลื่อนไหวที่งุ่มง่าม ไม่คล่องแคล่วสมวัย

1.2 ระบบการรับรู้ความรู้สึกที่กล้ามเนื้อ เอ็นและข้อต่อ (Proprioceptive System)

ระบบนี้มีอวัยวะรับรู้ความรู้สึกอยู่ที่กล้ามเนื้อ เอ็นและข้อต่อทั่วร่างกาย ซึ่งจะทำงานทันทีที่ข้อต่อถูกกระแทกเข้าหากันหรือถูกดึงออกจากกัน ส่งผลให้เรารับรู้ตำแหน่งส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และทราบถึงทิศทางและความเร็วของการเคลื่อนไหวของแขนขาได้ดี คนที่มีปัญหาในระบบนี้ มักแสดงพฤติกรรม หกล้มบ่อย มีความยากลำบากในการใช้มือ ไม่สามารถกะแรงที่ต้องใช้ในกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม เช่น เขียนหนังสือด้วยแรงกดที่มากเกินไปจนกระดาษทะลุ หรือเขียนเส้นบางมากจนเกินไป

1.3 ระบบการรับสัมผัส (Touch)

ระบบนี้มีอวัยวะการรับรู้ความรู้สึกสัมผัสทั่วร่างกาย เพื่อรับรู้ความรู้สึกสัมผัส เจ็บ ร้อน เย็น แรงกด คนที่มีปัญหาในระบบนี้ สามารถสังเกตได้จากการพฤติกรรมเดินเซียงปลายเท้า รับประทานอาหารแบบช้า ๆ มีความยากลำบากในการปรับตัวเข้ากับคนแปลกหน้า เปลี่ยนแปลงยาก ไม่ชอบใส่เสื้อผ้าใหม่ ๆ ทำให้นำไปสู่พฤติกรรมแยกตัว หันเหความสนใจง่าย พัฒนาการของการใช้มือล่าช้ากว่าวัย เป็นต้น

การเกิดความผิดปกตินั้นอาจเกิดกับระบบใดเพียงระบบหนึ่ง หรือเกิดร่วมกันหลายระบบก็ได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาพฤติกรรมในหลาย ๆ ด้านร่วมกันภาวะความบกพร่องของปัญหาด้านการประมวลผลการรับรู้ความรู้สึก สามารถพบได้ในเด็กที่มีปัญหาด้านพัฒนาการต่าง ๆ เช่น เด็กในกลุ่มออทิสติกสเปกตรัม เด็กสมาธิสั้นและซนผิดปกติ เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียน เด็กดาวนซินโดรม เป็นต้น (<http://www.specialchild.co.th/knowledge.asp?article>)

2. ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล

ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล (Gesell, 1947: อ้างถึงใน ประมวล ดิคคินสัน, 2524: 178-179) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการ กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กสามารถแบ่งออกเป็นระยะ และมีขั้นตอนพัฒนารกกล้ามเนื้อมัดใหญ่ มีความสำคัญต่อชีวิต เพราะเป็นรากฐานของบุคคล เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ พฤติกรรมของบุคคลจะมีอิทธิพลมาจากสภาพความพร้อมของร่างกาย ได้แก่ กล้ามเนื้อ กระดูกและประสาทต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมเป็นเพียงส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลง โดยที่กิเซลได้แบ่งพัฒนาการเด็ก ดังนี้

2.1 พฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว เป็นความสามารถของร่างกายที่ครอบคลุมถึงการบังคับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายและความสัมพันธ์ทางด้านการเคลื่อนไหวทั้งหมด

2.2 พฤติกรรมด้านการปรับตัว เป็นความสามารถในการประสานงานระหว่างระบบการเคลื่อนไหวกับระบบความรู้สึก เช่น ประสานงานระหว่างตากับมือ ซึ่งดูได้จากความสามารถในการใช้มือของเด็ก เช่น การตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นลูกบาศก์ การสั้นกระดิ่ง การแกว่งกำไล ฯลฯ ฉะนั้น พฤติกรรมด้านการปรับตัวจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว

2.3 พฤติกรรมการสื่อสารภาษา ประกอบด้วยวิธีสื่อสารทุกชนิด เช่น การแสดงออกทางหน้าตา ท่าทาง การเคลื่อนไหวท่าทางของร่างกาย ความสามารถในการเปล่งเสียง และภาษาพูด การเข้าใจการสื่อสารกับผู้อื่น

2.4 พฤติกรรมทางด้านนิสัยส่วนตัวและสังคม เป็นความสามารถในการปรับตัวของเด็กระหว่างบุคคล และบุคคลกับกลุ่มภายใต้ภาวะแวดล้อมและสภาพความเป็นจริง นับเป็นการปรับตัวที่ต้องอาศัยความเจริญของสมองและระบบการเคลื่อนไหวประกอบ

ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ก็เชลพบว่าก่อนที่คนเราจะทำอะไรง่าย ๆ เช่น หยิบอาหารใส่ปากได้นั้น มีการเรียนรู้หลายขั้น ขั้นแรกทารกใช้มือตะปบขั้นต่อมา จับของด้วยนิ้ว 4 นิ้ว ติดกันกับฝ่ามือ โดยเริ่มใช้ฝ่ามือตอนใกล้ ๆ สันมือ ต่อมาจะเลื่อนไปใช้ใจกลางมือ แล้วใช้หัวแม่มือค่อย ๆ เลื่อนมาจับ ขั้นสุดท้ายคือการหยิบของด้วยนิ้วหัวแม่มือกับปลายนิ้ว ยิ่งไปกว่านั้น ก็เชลได้ตั้งข้อสังเกตว่าการควบคุมปฏิบัติการแห่งกล้ามเนื้อของเรา มีพัฒนาการเริ่มจากศีรษะจรดเท้า เรียกว่า Cephalo-Caudal Sequence คือ หันศีรษะได้ก่อนชันคอ แล้วจึงคว่ำ คืบ นั่ง คลาน ยืน เดิน และวิ่งตามลำดับ ส่วนพัฒนาการการควบคุมปฏิบัติการกล้ามเนื้อเริ่มจากใกล้ลำตัวก่อน เช่น ที่แขน ขาทารก ย่อมบังคับการเคลื่อนไหว แกว่งแขน ขา ได้ก่อนมือและเท้า เด็กใช้แขนคล่องก่อนมือและใช้มือคล่องก่อนนิ้ว ดังนั้น เด็กเล็ก ๆ เมื่อต้องการอะไรก็จะโฉบไปทั้งตัว ต่อมาจึงจะยื่นออกไปเฉพาะแขน แล้วจึงใช้มือและนิ้วดังกล่าว ถ้าจะให้เด็กเล็ก ๆ เขียนหนังสือมักจะได้ตัวโต เพราะกล้ามเนื้อมือยังใช้ไม่คล่อง ได้แต่วาดแขนไปกว้าง ๆ ต่อมาเมื่อการบังคับกล้ามเนื้อมือบรรลุวุฒิภาวะแล้ว จึงสามารถเขียนตัวเล็ก ๆ ได้ เพราะสามารถบังคับกล้ามเนื้อมือและนิ้วได้

จะเห็นว่าทฤษฎีที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่นั้นแสดงให้เห็นว่าเด็กจะเริ่มจากการเคลื่อนไหวอวัยวะในส่วนต่าง ๆ จากกล้ามเนื้อมัดใหญ่และจึงพัฒนามาเป็นการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กซึ่งเป็นไปตามวุฒิภาวะและการเรียนรู้ของเด็ก

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับแบบฝึก

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ (Skinner) (ปรมพร ดอนไพรรธรรม, 2550, 16) เป็นผู้คิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำหรือแบบปฏิบัติซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันคือ Operant Conditioning Theory หรือ Instrumental Conditioning หรือ Theory type-R Conditioning Theory สกินเนอร์ได้เสนอแนวคิดโดยจำแนกทฤษฎีทางพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) พฤติกรรมการเรียนรู้แบบ Type S (Respondent Behavior) ซึ่งมีสิ่งเร้า Stimulus เป็นตัวกำหนดหรือดึงออก

2) พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้แบบ Type R (Operant Behavior) พฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับ การเสริมแรง Reinforcement

การนำทฤษฎีของสกินเนอร์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก

- การใช้การเสริมแรง Reinforcement ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมควรให้การเสริมแรงโดยการชมเชยหรือแรงจูงใจโดยวิธีต่าง ๆ

- การปลูกฝังพฤติกรรมบางอย่างและลดพฤติกรรมบางอย่าง หลักการสำคัญของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์คือการควบคุมการตอบสนองด้วยวิธีการเสริมแรง

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้จากการฝึกของธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike, 1875 - 1949) ประกอบไปด้วย

1) กฎแห่งความพร้อม หมายถึง สภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมจะเชื่อมโยงกับความรู้หรือสิ่งใหม่ ๆ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่จะเรียน ถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ได้

2) กฎแห่งการฝึกหัด หมายถึง การฝึกฝน จนเกิดการพัฒนาตามการฝึกหัดนั้น ๆ ประกอบด้วย

- กฎแห่งการใช้ หมายถึง การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เสมอ ย่อมทำให้เกิดพันธะที่แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง

- กฎแห่งการไม่ใช้ หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝนหรือไม่ได้ใช้ ย่อมทำให้ความมั่นใจระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง

3) กฎแห่งความพอใจ กฎนี้เป็นผลทำให้เกิดความพอใจ กล่าวคือ เมื่อได้รับความพอใจจากผลของการกระทำก็จะเกิดผลดีกับการเรียนรู้ ทำให้อยากเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น (สุวคนธ์ เกิดผล, 2546: 49-51: อ้างถึงใน อารี พันธุ์มณี, ม.บ.ป.: 123-124)

เด็กดาวน์ซินโดรม (Down Syndrome)

เด็กเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่ายิ่ง และเป็นอนาคตที่สำคัญของชาติ ในหลายประเทศล้วนมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะต้องเริ่มต้นจากเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย คือ ตั้งแต่วัยแรกเกิด - 6 ปี จะต้องได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ด้วยการตอบสนองความต้องการ ขั้นพื้นฐาน และส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละวัย ซึ่งจะทำให้เด็กๆ เหล่านี้ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

1. ความหมายของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม (Down Syndrome) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีสาเหตุมาจากพันธุกรรมหรือความผิดปกติของโครโมโซม ในเซลล์ร่างกายของมนุษย์ ซึ่งปกติจะมี 23 คู่ หรือ 46 แท่ง ซึ่งมีหน้าแสดงถึงลักษณะของคนคนนั้น เช่น ผมดำ ตัวเตี้ย เพศชาย หรือหญิง และถ่ายทอดลักษณะเหล่านี้มาสู่ลูกหลาน โดยได้จากบิดาและมารดา คนละ 23 แท่ง (ชวลา เขียวธรรณู และกัลยา สุตรบุตร, 2535: 121) อาการดาวน์ซินโดรมนั้น เกิดจากความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 21 ซึ่งมีจำนวนมากเกิน 1 แท่ง ส่งผลให้เด็กที่มีอาการดาวน์ซินโดรมจะพูดหรือเรียนรู้ช้า ร่างกายไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร การป้องกันไม่ให้ความผิดปกติของโครโมโซมยังไม่สามารถบอกได้ (พรสวรรค์ วสันต์, 2538: 12)

ความผิดปกติของโครโมโซมเป็นอุบัติการณ์ทางพันธุกรรม ที่เกิดได้ตั้งแต่ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ จะพบว่า ความผิดปกติของโครโมโซม จะอยู่ที่จำนวนและโครงสร้างของโครโมโซม ซึ่งมักจะมีผลต่อความเจริญเติบโตทางร่างกาย และพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยความผิดปกติของโครโมโซมที่พบได้มากที่สุดคือกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม (สมศรี สมบูรณ์, 2546: 42)

2. สาเหตุของความผิดปกติของโครโมโซม

ความผิดปกติของโครโมโซมจะมีอัตรา 7 ใน 1,000 ของทารกแรกเกิด ความผิดปกตินี้เกิดจากการที่บุคคลมีโครโมโซมเกินหรือขาดจากโครโมโซมของบุคคลปกติหรือมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของโครโมโซม ครั้งหนึ่งของการทำแท้งในระยะ 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ หรือการทำแท้งโดยธรรมชาติ ก็มีสาเหตุมาจากความผิดปกติของโครโมโซม และอาจส่งผลให้ทารกที่เกิดมีความผิดปกติ มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาได้ (The Association for Retarded Citizens of the United States, 1996: 1-2)

สาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดปกติของโครโมโซม อาจเกิดได้หลายประการ ได้แก่

- มารดามีอายุมาก มารดาที่มีอายุมากกว่า 35 ปี โอกาสมีบุตรเป็นดาวน์ซินโดรม ถึงร้อยละ 58

- มีความเปลี่ยนแปลงขณะมีการแบ่งตัว ซึ่งเกิดจากการไม่แยกตัวกันของโครโมโซม ขณะแบ่งเซลล์

- มีความผิดปกติของการสร้างภูมิคุ้มกันภายในร่างกาย เช่น โรคเกี่ยวกับต่อมไทรอยด์

- การได้รับรังสีบางชนิด

- การได้รับเชื้อไวรัสบางชนิด เช่น หัดเยอรมัน ซึ่งมีส่วนทำให้โครโมโซมแตกหักได้

- โครโมโซมผิดปกติเอง เป็นสาเหตุให้ลูกมีโครโมโซมที่ผิดปกติด้วย

สาเหตุที่พบบ่อยที่สุดคือ การมีโครโมโซมเกินไปหนึ่งแท่ง คือโครโมโซมคู่ที่ 21 แทนที่จะมี 2 แท่ง หรือ 1 คู่กลับมี 3 แท่ง รวมแล้วมี 47 แท่ง มีสาเหตุมาจากการแบ่งตัวที่ผิดพลาด หรือความผิดปกติของเซลล์ หลังจากที่ใช้และพิสูจน์สมกันแล้ว การเกิดความผิดปกติเช่นนี้พบได้ประมาณร้อยละ 95

สาเหตุรองลงมา เรียกว่า Translocation คือการที่โครโมโซมคู่ที่ 14 มายึดติดกับคู่ที่ 21 เป็นต้น พบได้ร้อยละ 4

ส่วนสาเหตุที่พบน้อยที่สุดคือ โครโมโซมคู่ที่ 46 และ 47 แท่งในคนเดียว พบได้เพียงร้อยละ 1 เรียกว่า Mosaicism (ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ, 2542: 22)

3. ลักษณะของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม

3.1 ลักษณะทั่วไปของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม คือ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมทุกคนจะมีหน้าตาที่คล้ายคลึงกันเกือบทุกเชื้อชาติ และสีผิว คือ ศีรษะเล็กกลม ท้ายทอยแบน กระหม่อมหน้าและกระหม่อมหลังกว้าง ผมเหยียดตรง หน้าแบน จมูกเล็ก สันจมูกแบน ตาห่าง และหางตาจะชี้ขึ้นด้านบน เพดานปากสูง ปากปิดไม่สนิท ลิ้นจุกปาก ลิ้นเป็นร่อง ฝ่ามือมีลายมือขาด (เส้นขวางฝ่ามือ) เท้ามีลักษณะกว้างและแบนราบ นิ้วเท้าสั้น (ปรมพร ดอนไพรรธรรม, 2550: 82)

3.2 ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก

3.2.1 ความตึงตัวของกล้ามเนื้อน้อย เด็กในกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมเมื่อแรกเกิดจะมีเนื้อตัวที่อ่อนปวกเปียก ซึ่งมีผลโดยตรงต่อพัฒนาการการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่จะช้ากว่าปกติ เพราะฉะนั้นเด็กกลุ่มอาการดังกล่าวจะมีปัญหาในการชันคอ นั่ง ยืน และเดิน ช้ากว่าปกติทั้งสิ้น

3.2.2 ข้อต่อยึดได้มาก พบบ่อยในข้อสะโพกและขา จึงทำให้ขาบิดออก ด้านนอกได้ง่าย ทำให้มีปัญหาในการนั่ง ยืน เดิน บางรายอาจมีข้อกระดูกเลื่อน เช่นกระดูก บริเวณคอและสะโพก จึงจำเป็นต้องมีการออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

3.2.3 ระบบผิวหนัง มีความยืดหยุ่นน้อย ทำให้ผิวหนังแห้งและแตกง่าย มีรอยจำเป็นลาย รวมถึงการรับรู้ทางประสาทสัมผัสมีน้อย

3.2.4 ระบบประสาท เนื่องจากเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมมีสมองขนาดเล็ก ทำให้มีการรับรู้ และการเข้าใจช้า สถิติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไป มักมีปัญหาทางตา เช่นตาเข ต้อกระจก

3.3 ลักษณะทางอารมณ์ เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมจะมีความเชื่องช้าในวัยเด็ก แต่จะร่าเริงขึ้นเมื่อโต โดยมากจะมีลักษณะอ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส อหิวาศยติ ขี้เล่น ชอบเลียนแบบ ชอบดนตรี มีความอดทน และสมาธิสั้น (ปรมพร ดอนไพรรธรรม, 2550: 11) การเลี้ยงดูและการส่งเสริม พัฒนาการตั้งแต่แรกเกิด การปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะทางสังคมและการศึกษา ในช่วงวัยก่อนเรียน จะมีผลต่อพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็กในทางที่ดีขึ้น

3.4 ระดับสติปัญญา เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมจะมีระดับสติปัญญา (IQ) ต่ำกว่าเด็กปกติ ในการศึกษาระยะเวลาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญา พบว่า เด็กกลุ่มอาการ ดาวน์ซินโดรมจะมีระดับสติปัญญาเพิ่มขึ้นตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุ 2-3 ปี หลังจากนั้นระดับ สติปัญญาจะคงที่ ระดับสติปัญญาในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม เมื่อหลังอายุ 6 ปี จะมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50 (Kelly, 1986 : 86)

คนทั่วไปที่เจริญเติบโตปกติ สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันหรือสามารถ เรียนหนังสือได้ โดยส่วนมากระดับสติปัญญาหรือ IQ จะอยู่ที่ 80 ขึ้นไป ทางการศึกษาถือว่าหาก ตัวเลขของระดับ IQ ยิ่งสูงถือว่ายิ่งฉลาดมาก

การแบ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- เด็กเรียนช้า หมายถึง เด็กที่มีเชาว์ปัญญาอยู่ระหว่าง 70-90 มีความล่าช้า ทางด้านสติปัญญา ส่งผลให้เรียนล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน

- เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่สติปัญญาหยุดชะงักพัฒนาการ หรือ พัฒนาการของเด็กเป็นไปอย่างล่าช้า แบ่งตามระดับเชาว์ปัญญาได้เป็น 4 ระดับ คือ

ปัญญาอ่อนระดับน้อย หรือระดับพอเรียนได้ เชาว์ปัญญาระหว่าง 50-69

ปัญญาอ่อนระดับปานกลาง เชาว์ปัญญาระหว่าง 35-49

ปัญญาอ่อนขนาดหนัก เชาว์ปัญญาระหว่าง 20-34

ปัญญาอ่อนขนาดหนักมาก เชาว์ปัญญาต่ำกว่า 20

นักการศึกษา (Educator) แบ่งคนปัญญาอ่อนออกง่าย ๆ เป็นกลุ่ม เพื่อสะดวกในการจัดการเรียนการสอน โดยทั่วไปจัดไว้ 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มเรียนหนังสือได้ (Educable)	IQ 50-70
กลุ่มฝึกหัดได้ (เรียนได้บ้างไม่ได้บ้าง)	IQ 30-50
กลุ่มฝึกหัดไม่ได้	IQ ต่ำกว่า 30 ลงไป

การดูแลรักษาเด็กปัญญาอ่อน ก็เหมือนกับการดูแลบุคคลทั่วไป และขึ้นอยู่กับความต้องการ ในแต่ละช่วงอายุตามสภาพร่างกายและสติปัญญาของเด็กแต่ละคน โดยไม่จำเป็นต้องจัดบริการพิเศษโดย เฉพาะต่างหาก ซึ่งจะช่วยให้แยกเด็กออกจากสังคม ดังนั้น เมื่อทราบว่าลูกเป็นปัญญาอ่อน หรือพัฒนาการล่าช้า ควรรีบปรึกษาแพทย์หรือ บุคลากรสาธารณสุข เพื่อตรวจวินิจฉัย และบำบัดรักษาโรคที่เป็นสาเหตุให้เกิดภาวะปัญญาอ่อน หรือโรคที่ เกิดร่วมด้วย เพื่อมิให้มีการสูญเสียรุนแรงมากขึ้น พร้อมกันนั้นให้เตรียมความพร้อมทั้ง ร่างกายและจิตใจใน การรับบริการ ด้านอื่นตามวัยของเด็ก

ตาราง 1 ตารางแนะนำการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองสำหรับเด็กปัญญาอ่อน

Classification	IQ	เสมอคนทั่วไป อายุ	ความสามารถ
Milb MR	50-59	9-12	เรียนร่วมในชั้นปกติได้ แต่เรียนอ่อน ทำงาน เลี้ยงชีพได้ ร่วมงานสังคมได้
Moderate MR	35-49	6-9	มีพัฒนาการล่าช้า ชัดเจนมากในวัยเด็ก ช่วยตัวเองได้ ฝึกอบรมพอได้ผล ต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัวอยู่บ้าง
Severe MR	20-34	3-6	ต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัวตลอดไป
Profound MR	ต่ำกว่า 20	ต่ำกว่า 3 ขวบ	ไม่สามารถดูแลตนเองได้ในทุกด้าน ต้องเข้า บ้านเด็กปัญญาอ่อน กรมประชาสงเคราะห์

ที่มา : พูนพิศ อมาตยกุลและคนอื่น ๆ (2545: 8)

สรุปได้ว่ากลุ่มอาการดาวนซินโดรมมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของโครโมโซมและมีความบกพร่องทางด้านร่างกาย ทางอารมณ์ และทางสติปัญญาไปด้วย มีสติปัญญาที่ต่ำกว่าปกติ แต่มีลักษณะภายนอกที่คล้ายคลึงกัน สามารถบ่งบอกและวินิจฉัยได้ว่าเป็นเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมหรือไม่ นอกจากนี้ เด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมจะมีปัญหาด้านพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก การส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆตั้งแต่วัยเด็กจะช่วยให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น อาจจะใกล้เคียงกับเด็กปกติในวัยเดียวกัน สามารถเข้าร่วมและปรับตัวเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้

4. วิธีการดูแลเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรม

วัยทารก: เด็กจะมีความอ่อนปวกเปียกของกล้ามเนื้อ พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวช้ามาก ผู้ดูแลเด็กจึงควรจะฝึกให้เด็กได้รับการกระตุ้นด้านการเคลื่อนไหว การพลิกตัว การตะแคงตัว การนั่ง และการคลาน เป็นต้น

วัยก่อนเข้าเรียน: การกระตุ้นพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก ควรมีความซับซ้อนและยากมากขึ้น เช่น การวิ่ง เล่น การว่ายน้ำ การกระโดด การขีดเขียน กิจกรรมเข้าจังหวะ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีการเพิ่มทักษะความสามารถด้านการรับรู้เรียนรู้ เช่น การเล่านิทานให้ฟัง การสอนเรียกสิ่งของต่างๆ ภายในบ้าน สอนให้เด็กสามารถทำกิจวัตรประจำวันง่าย ๆ เพื่อให้ช่วยเหลือตนเองได้

วัยเข้าเรียน: จำเป็นต้องคำนึงถึงการวางแผนด้านการเรียน การส่งเสริมทักษะด้านการพูด การติดต่อสื่อสาร การเข้าสังคม รวมถึงฝึกทักษะการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อเล็กเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเขียนหนังสือ และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทักษะด้านการเรียนรู้อื่น ๆ ให้กับเด็กอีกด้วย (www.rajanukul.co, www.specialchild.co.th),

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า เด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรมจะเป็นโรคทางกรรมพันธุ์ที่ไม่มีทางรักษาให้หายเป็นปกติได้ แต่การรักษาสามารถมุ่งเน้นการบำบัดแบบผสมผสานในด้านต่าง ๆ ที่ถูกวิธี เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในชีวิตประจำวันได้

5. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรม

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้มีผู้ให้ความหมาย พอสรุปได้ดังนี้ นิวแมน (Neuwman, 1987: 26) ให้ความเห็นว่า เป็นกระบวนการของการใช้ประสาทสัมผัสให้ประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมอย่างระมัดระวัง

ฟอร์แมนและฟลีท (Forman & Fleet, 1980: 3) กล่าวว่า คือความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อแขน ขา ลำตัว ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

พรรณิ ช.เจนจิต (2528: 85-94) ได้เน้นว่า เป็นความสามารถในการปรับตัวที่ใช้ทักษะในการใช้มือเพื่อปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ เช่นการช่วยเหลือตัวเอง การแต่งตัว การทำงานต่าง ๆ ตลอดจนการเล่น

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528: 16) กล่าวว่า หมายถึงความสามารถในการบังคับ ควบคุมกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง คล่องแคล่ว

ประสาน ทิพย์ธารา (2521: 7) กล่าวว่า ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเริ่มจากศีรษะไปสู่ปลายเท้า จากลำตัวไปยังแขน มือ และนิ้ว จากสะโพกไปยังขาจนถึงปลายเท้า การเคลื่อนไหวของเด็กจะพัฒนามากเพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของร่างกาย โอกาสหรือประสบการณ์ในการเคลื่อนไหว ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อขนาดใหญ่ หมายถึง การทำงานของกล้ามเนื้อส่วนแขน ขา ลำตัว ที่สัมพันธ์กันกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการช่วยเหลือตนเองได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพตามความถนัด

6. พัฒนาการของเด็กดาวน์ซินโดรม

เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม มีลักษณะการเรียนรู้ไม่แตกต่างจากเด็กปกติ แต่จะช้ากว่าเด็กปกติ และถ้าหากเป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมในระดับเล็กน้อย จะมองดูเหมือนเด็กปกติทั่วไป (Hallahan; & Kauffman, 1979: 79) ด้วยเหตุนี้ พัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมจะไม่แตกต่างกับเด็กปกติ เพียงแต่มีพัฒนาการที่ช้ากว่า หากเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมได้รับการกระตุ้นการใช้กล้ามเนื้อตั้งแต่เยาว์วัย จะช่วยให้เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมมีพัฒนาการของกล้ามเนื้อขนาดใหญ่เพื่อทำกิจกรรมต่างๆได้เร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะในช่วงเยาว์วัยเป็นระยะเวลาที่เซลล์สมองของมนุษย์กำลังเจริญเติบโต หากเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมได้รับการกระตุ้นในระยะนี้ จะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาได้ไม่ช้ากว่าเด็กปกติ (เรื่อนแก้ว กนกพงศ์ศักดิ์, 2533: 9-10)

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534: 10) ได้กล่าวว่าลักษณะพัฒนาการของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อขนาดใหญ่ มักจะปรากฏออกมาในรูปของการเคลื่อนไหว ซึ่งในเด็กแรกเกิดจะมีการเคลื่อนไหวไปตามธรรมชาติ โดยไม่ต้องได้รับการฝึกหัด แต่เมื่อเด็กโตขึ้น ระดับความสามารถในการเคลื่อนไหวสลับซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมบางอย่างจำเป็นต้องได้รับการฝึกในสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งในเด็กปฐมวัยสิ่งที่จำเป็นต้องวางรากฐานให้ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา คือ การเคลื่อนไหวพื้นฐาน

การเคลื่อนไหวพื้นฐาน หมายถึง การเคลื่อนไหวที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ๆ ของลำตัว แขน ขา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

6.1 การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ (Non Locomotor Movements) หมายถึงการเคลื่อนไหวส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย โดยไม่เคลื่อนห่างไปจากจุดเดิม แต่จะเป็นการใช้ร่างกายทุกส่วนให้ตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวของร่างกายส่วนใหญ่ว่าได้แก่

- การก้ม คือการงอพับข้อต่างๆของร่างกาย ที่จะทำให้ร่างกายส่วนบนชนเข้าใกล้กับร่างกายส่วนล่าง
- การยืดเหยียดตัว คือการเคลื่อนไหวที่ตรงกันข้ามกับการก้มตัว โดยพยายามเหยียดส่วนต่างๆของร่างกายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- การบิดตัว คือการเคลื่อนไหวร่างกายโดยการบิดลำตัว โดยพยายามเหยียดทุกส่วนของร่างกายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- การหมุนตัว คือการหมุนตัวไปรอบ ๆ ร่างกายมากกว่าการบิดตัว ซึ่งเท้าต้องหมุนตามไปด้วยข้างใดข้างหนึ่ง
- การโยกตัว คือการถ่ายโอนน้ำหนักจากส่วนหนึ่งของร่างกายไปยังอีกส่วนหนึ่ง โดยส่วนทั้งสองจะต้องแตะพื้นคนละครั้งสลับกัน
- การแกว่งหรือหมุน คือการเคลื่อนไหวส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยหมุนรอบส่วนใดส่วนหนึ่งให้เป็นรูปโค้ง รูปวงกลม หรือแบบลูกตุ้มนาฬิกา เช่น การแกว่งแขน ขา ลำตัว
- การโอนเอน คล้ายกับการโยกตัว ส่วนโค้งจะโค้งเข้าหาพื้น การเอียงแบบนี้ไม่รู้สึกลม่อนคลายเหมือนกับการแกว่ง
- การดัน การเคลื่อนไหวโดยการดัน มักจะเป็นการดันออกจากร่างกาย เช่น การดันสิ่งของและการกดสิ่งของ
- การดึง คือ การเคลื่อนไหวที่ตรงกันข้ามกับการดัน คือมักจะเป็นการดึงเข้าสู่ร่างกายหรือดึงไปในทิศทางหนึ่งทางใดโดยเฉพาะ
- การสั่น คือการเคลื่อนไหวที่มีการสั่นสะเทือนของส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายหรือทุกส่วน เช่น ในการเดินรำและมีการจับมือเขย่า การแสดงออกของการตกใจ หรือการสั่นในการเต้น การตี เป็นการเคลื่อนไหวที่เร็วแล้วหยุด

6.2 การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ (Locomotive Movement) หมายถึง การเคลื่อนไหวที่มีระยะทางเกิดขึ้น ได้แก่

- การเดิน คือการเคลื่อนที่ด้วยการก้าว เป็นการเปลี่ยนน้ำหนักเท้าหนึ่งไปยังอีกเท้าหนึ่ง และขณะเปลี่ยนน้ำหนัก เท้าข้างใดข้างหนึ่งจะอยู่บนพื้นเสมอ

- การวิ่ง เป็นการเคลื่อนที่จากเท้าหนึ่งไปยังอีกเท้าหนึ่ง แต่ขณะที่เปลี่ยนน้ำหนัก เท้าทั้งสองข้างจะไม่อยู่บนพื้นเลย

- การกระโดดเขย่ง คือการกระโดดขึ้นมาจากพื้น แล้วกลับลงสู่พื้นด้วยเท้าทั้งสองข้าง

- การกระโจน คือการเคลื่อนที่ด้วยการถ่างน้ำหนักจากเท้าข้างหนึ่งไปยังเท้าอีกข้างหนึ่ง โดยการกระโดดแผ่นขึ้นจากพื้น ส่วนการลงสู่พื้น ปลายนิ้วเท้าจะลงสู่พื้นก่อนฝ่าเท้าและส้นเท้า และต้องงอเข่าทั้งสองข้างเพื่อลดแรงกระแทก

- กระโดดสลับเท้า คือการก้าวกระโดดแล้วเขย่งด้วยเท้าเดิม

- การสไลด์ คือการก้าวไปข้างหน้าแล้วลากไปชิด (จังหวะเร็ว)

- การควมมำ คือการเคลื่อนที่ไปข้างหน้า ด้วยการก้าวแล้วชิดเท้าอีกข้างหนึ่งไปชิดเท้าหน้าแล้วกระโดดขึ้น เมื่อลงสู่พื้นให้เท้าที่ก้าว นำอยู่ด้านหน้าเสมอ

6.3 การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆประกอบอุปกรณ์ หมายถึง การเคลื่อนไหวทั้งแบบเคลื่อนที่และไม่เคลื่อนที่พร้อมกับมีอุปกรณ์บางอย่างประกอบ เช่น ลูกบอล ห่วงยาง บาร์ เชือก เป็นต้น (สุรางค์ศรี เมธานนท์, 2528: 5-7)

สรุปได้ว่าลักษณะพัฒนาการของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่อยู่ในลักษณะการเคลื่อนไหวแบบธรรมชาติที่ไม่ต้องมีการสอนหรือการฝึกหัด การเคลื่อนไหวดังกล่าวมี 3 ลักษณะ คือ การเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ และ การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ประกอบอุปกรณ์

กล้ามเนื้อมัดใหญ่

กล้ามเนื้อมัดใหญ่ หมายถึง กล้ามเนื้อที่มีความสำคัญต่อระบบการเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้อศีรษะและลำคอ กล้ามเนื้อส่วนลำตัว กล้ามเนื้อส่วนขาและกล้ามเนื้อส่วนแขน ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้คัดกรองเฉพาะกล้ามเนื้อที่เป็นตัวหลักในการทรงตัว การขยับศีรษะ แขนและขา โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

7.1 กล้ามเนื้อคอ (Muscles of the Neck)

ตาราง 2 กล้ามเนื้อคอ

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าจำ
 <p>Sternocleido – mastoid</p>	- ถ้ำ 2 มัด	มี 2 ส่วน	Mastoid Process ของ Temporal	- เอียงซ้ายขวา
	ทำงาน จะก้มศีรษะลง	- ส่วนบนของ Sternum		- กล่อมหน้า
	- ถ้ำมัดเดียว	- ริมโนของ Clavicle		- ลักคอ
	ทำงาน จะเอียงศีรษะไปทางที่กล้ามเนื้อหดตัว			

ภาพ 1 กล้ามเนื้อ Sternocleido-mastoid ที่มา : (www.jkconditioning.com)

7.2 กล้ามเนื้อลำตัว (The Muscles of the trunk)

7.2.1 กล้ามเนื้อทรงอกด้านหลัง

ตาราง 3 กล้ามเนื้อทรงอกด้านหลัง

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าจำ
 <p>Trapezius</p>	รั้งสะบักมาข้างหลัง , ยกไหล่	External occipital protuberance ของ occipital	Clavicle , acromion process และ spine ของ scapula	- ยกไหล่
	รั้งขึ้นข้างบน , รั้งศีรษะไปข้างหลัง	Ligamentum nuchae spine ของ กระดูกสันหลังตอนคอท่อนที่ 7 จนถึงต่อนอกทั้ง 12 ท่อน		
				- ยืดอกให้ผาย
				- มือวาง (ตัวพระ)

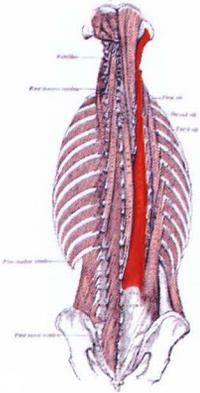
ภาพ 2 กล้ามเนื้อ Trapezius ที่มา : (www.teachpe.com)

ตาราง 3 (ต่อ) กล้ามเนื้อทรงอกด้านหลัง

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าจำ
<p>Latissimus</p> 	<p>ดึงแขนลงมา ข้างล่างไปข้างหลัง และเข้าข้างใน</p>	<p>spine ของกระดูก สันหลังตอนอก 6 ท่อนล่าง และ Lumber aponeur และ กระดูกซี่โครง 3-4 ซี่ล่าง</p>	<p>Bicipital groove ของ humerus</p>	<p>- จำสาย - จับส่งหลัง</p>

ภาพ 3 กล้ามเนื้อ Latissimus

ที่มา : (www.sportsinjuryclinic.net)

<p>Sacrospinalis (Elector spinae)</p> 	<p>ดึงกระดูกสันหลัง ให้ตั้งตรง</p>	<p>ส่วนล่างด้านหลัง ของ sacrum ส่วน หลังของ iliac crest spine ของ Lumbar Vertebrae 2 ท่อน ล่าง</p>	<p>กระดูกซี่โครง, กระดูกสัน หลัง, กระดูก ท้ายทอย และ Mastoid portion ของ กระดูกขมับ</p>	<p>- ยึดอกให้ ผาย</p>
---	--	--	---	---------------------------

ภาพ 4 กล้ามเนื้อ Sacrospinalis

ที่มา : (www.answers.com)

7.2.2 กล้ามเนื้อทรวงอกด้านหน้า (Muscles of the chest)

ตาราง 4 กล้ามเนื้อทรวงอกด้านหน้า

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
 <p>Pectoralis major</p>	หุบ, งอและ	พื้นหน้าด้านในของ	greater	- พรหมสี่หน้า
	หมุนต้นแขน	clavicle พื้นหน้าของ	tuberosity of	- มือวง (ตัวนาง)
	เข้าข้างใน	sternum, costal	humerus	- แยกเต้าเข้ารัง
	มาด้านหน้า	Cartilage true ribs, aponeurosis external oblique		- มืออวย(นาง)

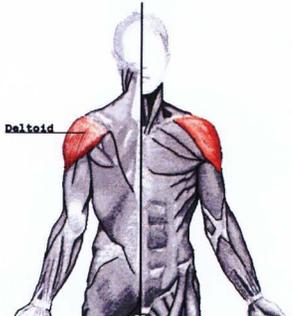
ภาพ 5 กล้ามเนื้อ Pectoralis major

ที่มา : (www.beebleblog.com)

7.3 กล้ามเนื้อแขน (Muscles of the upper extremities)

7.3.1 กล้ามเนื้อไหล่ (Muscles of the shoulder)

ตาราง 5 กล้ามเนื้อไหล่

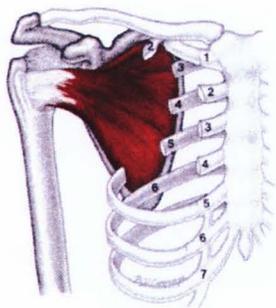
ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
 <p>Deltoid</p>	กางต้นแขน	ปลายนอกของ	พื้นนอก	- พรหมสี่หน้า
	ขึ้นมาเป็นมุม	Clavicle, Acromion	ตอนกลาง	- มือวง
	ฉาก	process, spinr ของ scapule	ของกระดูก humerus	

ภาพ 6 กล้ามเนื้อ Deltoid

ที่มา : (www.sapientendeavours.com)

ตาราง 5 (ต่อ) กล้ามเนื้อไหล่

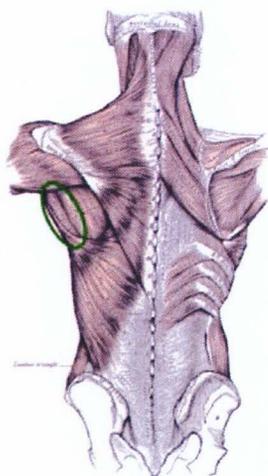
ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Subscapularis	หมุนต้นแขนเข้าข้าง ในและพยุงหัวไหล่	Subscapular fossa ของ scapula	Lesser tubercle ของ humerus	- บัวชูฝึก - เชิดฉิ่ง

ภาพ 7 กล้ามเนื้อ Subscapularis

ที่มา : (www.wordpress.com)

Teres major	หุบแขนและหมุนต้น แขนเข้าข้างใน	ริมนอกของ scapula	พื้นหน้า ตอนบนของ humerus	- พรหมสี่ หน้า - มือวง - แยกเต้าเข้า รัง
-------------	-----------------------------------	----------------------	---------------------------------	--

ภาพ 8 กล้ามเนื้อ Teres major

ที่มา : (www.musclevventures.com)

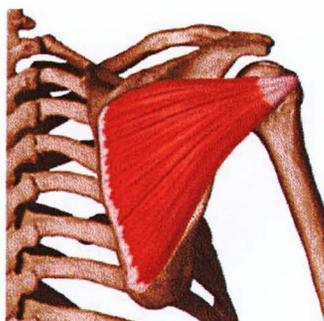
ตาราง 5 (ต่อ) กล้ามเนื้อไหล่

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารี
Supraspinatus	พยุงข้อไหล่, หุบ แขนและหมุนต้น แขนไปข้างๆ	Supraspinous fossa ของ scapula	Great tubercle ของ humerus	- กักหันร่อน - มือวง - ร้าสาย

ภาพ 9 กล้ามเนื้อ Supraspinatus
ที่มา : (www. blogspot.com)

Infraspinatus	พยุงข้อไหล่, หุบ แขนและหมุนต้น แขนไปข้างๆ	Infraspinous fossa ของ scapula	Great tubercle ของ humerus	- กักหันร่อน - มือวง - ร้าสาย
---------------	---	--------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------

ภาพ 10 กล้ามเนื้อ Infraspinatus
ที่มา : (www. abcbodybuilding.com)

ตาราง 5 (ต่อ) กล้ามเนื้อไหล่

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าท่า
Teres minor	พยุงข้อไหล่, หุบแขน และหมุนต้นแขนไปข้างๆ	ริมนอกของ scapula	Great tubercle ของ humerus	- ำสำย - จับส่งหลัง

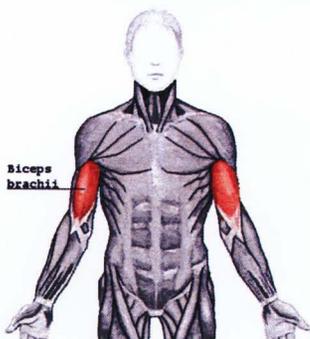
ภาพ 11 กล้ามเนื้อ Teres minor

ที่มา : (www.abcbodybuilding.com)

7.3.2 กล้ามเนื้อต้นแขน (Muscles of the arm)

ตาราง 6 กล้ามเนื้อต้นแขน

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าท่า
Biceps brachii	งอข้อศอกและ หงายมือ	หัวยาวจากขอบบนของ glenoid cavity หัวสั้นจาก Coracoid process ของ scapula	ปลายบนของ Tuberosity ของกระดูก Radius	- บัวชูฝึก

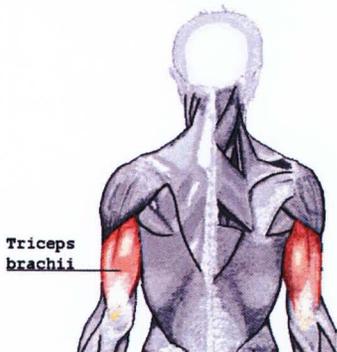

ภาพ 12 กล้ามเนื้อ Biceps brachii

ที่มา : (www.personaltrainingstudios.com.au)

ตาราง 6 (ต่อ) กล้ามเนื้อต้นแขน

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่าจำ
Triceps brachii	เหยียดปลายแขน ไหล่ และเหยียดและหุบแขน	หัวยาวจาก Tuberosity ได้	Tubercle ของ Ulna	- บั้วซูกัก
		glenoid cavity ของ scapula อีก 2 หัวจากพื้นหลังตอนกลางของกระดูก Humerus		- กิ่งหัน ร่อน

ภาพ 13 กล้ามเนื้อ Triceps brachii

ที่มา : (www.personaltrainingstudios.com.au)

Brachialis

เหยียดและกางต้นแขน	Iliac crest พื้นหลังส่วนล่างของ Sacrum ข้างๆ Coccyx และ aponeurosis ของ sacrospinalis	Fascia late และส่วนบนของ linea aspera ของ femur	- กิ่งหัน ร่อน
--------------------	---	---	----------------

ภาพ 14 กล้ามเนื้อ Brachialis

ที่มา : (www.wikimedia.org)

7.3.3 กล้ามเนื้อปลายแขน (Muscles of the forearm)

ตาราง 7 กล้ามเนื้อปลายแขน

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารับ
Pronator Teres	คว่ำและงอแขน ท่อนล่าง	Medial Epicondyle ของกระดูก Humerus	ตรงกลางของ กระดูก Radius	- จับสิ่งหลัง - จับคว่ำ - วงล่าง

ภาพ 15 กล้ามเนื้อ Pronator Teres

ที่มา : (www.fotosearch.com)

Pronator quadratus	คว่ำแขนท่อน บน	ส่วนปลายของ กระดูก Ulna	ส่วนปลายของ กระดูก Radius	- จับสิ่งหลัง
--------------------	-------------------	----------------------------	------------------------------	---------------

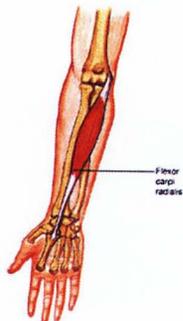

ภาพ 16 กล้ามเนื้อ Pronator quadratus

ที่มา : (www.fotosearch.com)

ตาราง 7 (ต่อ) กล้ามเนื้อปลายแขน

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Flexor carpi radialis	งอและคว่ำแขน ท่อนล่าง	Medial Epicondyle ของ กระดูก humerus	กระดูกฝ่ามือ (metacarpal)	- วงล่าง

ภาพ 17 กล้ามเนื้อ Flexor carpi radialis

ที่มา : (www. physioweb.org)

7.4 กล้ามเนื้อขา (Muscle of lower extremities)

7.4.1 กล้ามเนื้อบริเวณสะโพก ที่ทำหน้าที่เคลื่อนไหวขาตอนบน

ตารางที่ 8 กล้ามเนื้อบริเวณสะโพก

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Gluteus maximus	เหยียดและกาง ต้นขา	Iliac crest พื้น หลังส่วนล่างของ Sacrum ข้างๆ Coccyx และ aponeurosis ของ sacrospinalis	Fascia late และส่วนบนของ linea aspera ของ femur	- เหลี่ยม ไขน

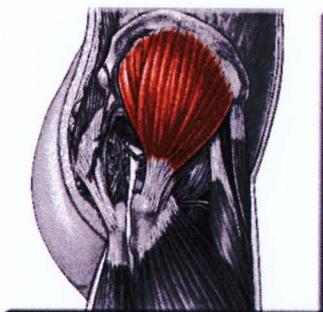

ภาพ 18 กล้ามเนื้อ Gluteus maximus

ที่มา : (www. wikimedia.org)

ตารางที่ 8 (ต่อ) กล้ามเนื้อบริเวณสะโพก

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Gluteus medius	กางต้นขา	พื้นนอกของ ilium	Ggreater	- เหลี่ยม
		ระหว่าง anterior และ aponeurosis ของ sacrospinalis	trochanter ของ femur	โขน - ประเท้า (ตัวพระ)

ภาพ 19 กล้ามเนื้อ Gluteus medius

ที่มา : (www. blogspot.com)

7.4.2 กล้ามเนื้อของต้นขา (The Muscles of the thigh)

ตาราง 9 กล้ามเนื้อของต้นขา

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Biceps femoris	งอปลายขา	หัวยาวจาก	หัวของ fibula	- กระดกหลัง
	เหยียดต้นขา	Tuberosity ischium หัวสั้น จาก linea aspera ของ femur	& lateral condyle ของ tibia	- กระดกเดี่ยว

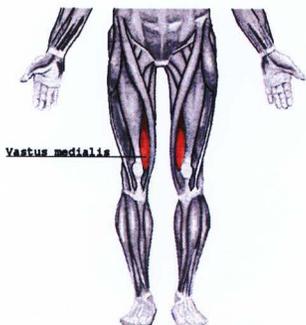

ภาพ 20 กล้ามเนื้อ Biceps femoris

ที่มา : (www. fotosa.ru)

ตาราง 9 (ต่อ) กล้ามเนื้อของต้นขา

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Vastus medialis	เหยียดปลายขา และงอต้นขา	Linea aspera	Tendon ซึ่ง	-ยกหน้า
		ของกระดูก Femur	หุ้ม Patella ปลายเกาะบน Tuberosity ของ Tibia	-ถัดเท้า

ภาพ 21 กล้ามเนื้อ Vastus medialis

ที่มา : (www. iventa.com)

7.4.3 กล้ามเนื้อของปลายขา (The Muscles of the legs)

ตาราง 10 กล้ามเนื้อของปลายขา

ชื่อกล้ามเนื้อ	หน้าที่	ส่วนยึด (Origin)	ส่วนปลาย (Insertion)	ท่ารำ
Gastrocnemius	เหยียดข้อเท้า งอปลายเท้า	-Medial	ยกกล้ามเนื้อ	-ยกหน้า
		condyle ของ femur	ทั้ง 2 มัด	-ถัดเท้า
		-lateral	รวมกันเป็น tendon ไป	-ประเท้า
		condyle ของ femur	เกาะที่กระดูก calcaneus	-กระดก -กระทุ้ง

ภาพ 22 กล้ามเนื้อ Gastrocnemius

ที่มา : (www. academic.ru)

นาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ เป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะในรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้ากับจังหวะหรือดนตรีที่นำมาประกอบ กิจกรรมเข้าจังหวะเป็นการออกกำลังกายวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อร่างกายและจิตใจ คือ มีร่างกายแข็งแรง มีบุคลิกที่ดี และเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

1. ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะการละคร หรือ ฟ้อนรำของไทย ที่มีกำเนิดมายาวนานควบคู่กับการพัฒนาการของชนชาติไทย และเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งการแสดงนาฏศิลป์ชุดหนึ่งนอกจากจะได้รับความบันเทิงและสุนทรียภาพแล้ว ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตของผู้คนที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงชุดนั้น ๆ

นาฏ หมายถึง การเคลื่อนไหวอวัยวะ นางละคร การฟ้อนรำ หรือ ความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำ

ศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นจากธรรมชาติ นำมาดัดแปลง ทำให้เกิดความประณีตงดงาม และสำเร็จสมบูรณ์ด้วยทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติ

นาฏยศาสตร์ หมายถึง วิชาการเต้นรำ วิชาแสดงละคร บางครั้งก็เรียกว่า ศิลปะการละครและฟ้อนรำ(www.student.swu.ac.th)

นาฏศิลป์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 กล่าวว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ

นาฏศิลป์ หมายถึง ความชำนาญในการละครฟ้อนรำ การรำรำที่มนุษย์ได้ปรุงแต่งจากลีลาตามธรรมชาติให้สวยงามโดยมีดนตรีเป็นองค์ประกอบในการรำรำ (ธนิต อยู่โพธิ์, 2531: 1)

นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะการฟ้อนรำ หรือความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำ เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตงดงาม ให้ความบันเทิง อันใฝ่มน้ำอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตาม ศิลปะประเภทนี้ต้องอาศัยการบรรเลงดนตรี และการขับร้องเข้าร่วมด้วย เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น หรือเรียกว่า ศิลปะของการร้องรำทำเพลง (www.panyathai.or.th)

นาฏศิลป์ หมายถึง การฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติด้วยความประณีตอันลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงอันละเอียดอ่อน นอกจากหมายถึงการฟ้อนรำ ระบำเต้นแล้ว ยังหมายถึงการร้อง และการบรรเลงด้วย (www.nsruc.ac.th)

จากข้อความข้างต้น นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะการเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ตั้งแต่ หัว จรดเท้า เคลื่อนไหวแขน ขา เอว ไหล่ รวมทั้ง สีหน้า ตา ปาก จากอารมณ์ธรรมชาติของมนุษย์ สร้างสรรค์ อารมณ์ธรรมชาติที่มนุษย์ มีอยู่ในชีวิตประจำวัน

2. องค์ประกอบของนาฏศิลป์ไทย

องค์ประกอบที่ทำให้ นาฏศิลป์ไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีความสวยงามโดดเด่น และบ่งบอกถึงความเป็นอารยธรรมทางด้านศิลปะ มาแต่อดีตกาล คือ

2.1 ลีลา ท่ารำ อ่อนช้อย ปราณีต งดงาม แสดงออกทางอารมณ์ที่ละเอียดอ่อน กรีดกราย ท่วงทีลีลา ต่างจากนาฏศิลป์ชาติอื่น ๆ อย่างชัดเจน

2.2 การขับร้องเพลงไทย เป็นเอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นมรดกตกทอดทางวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง เพลงไทยมีเอกลักษณ์ คือ การเอื้อน ที่สร้างความไพเราะ และบทร้องใช้ภาษาทางวรรณกรรม ก่อให้เกิดอารมณ์คล้อยตาม ห้วนไหวไปตามเรื่องราวของบท

2.3 ดนตรีไทย เป็นเสียงที่เกิดจากความสั่นสะเทือนของวัตถุที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น หรือจากเสียงของมนุษย์เอง ทำให้เกิดทำนอง สูง ต่ำ มีช่วงจังหวะสม่ำเสมอ

2.4 การแต่งกาย เป็นสิ่งบ่งชี้ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของความเป็นไทย การแต่งกายของนาฏศิลป์ เน้นสีสด ความปราณีตบรรจง การสร้างเครื่องแต่งกาย การแสดง เพื่อบ่งบอกฐานะอุปนิสัย รสนิยมความคิดอ่าน อาชีพ และบทบาทของตัวละคร (www.student.swu.ac.th)

3. หลักการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทยมีลักษณะไม่เหมือนชาติใด ๆ การเคลื่อนไหวอริยาบถที่เข้มข้น ว่องไวของละครไทย จะมีลักษณะเป็นเส้นโค้งสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน การแต่งกายประกอบด้วยอารมณ์ที่มีสีสันแวววาว กระชับกับร่างกายอันบอบบาง และเครื่องประดับศีรษะที่เรียวแหลมประดับด้วยอัญมณีที่สวยงาม ซึ่งเป็นความงามตามจารีตประเพณีหรือประเพณีนิยม สิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดนี้นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนาฏศิลป์ไทยที่ไม่เหมือนชาติใด หลักการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยประกอบไปด้วย

3.1 การเรียนนาฏศิลป์ที่ดี ต้องเรียนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน การเรียนวิชาศิลปะจะบังคับให้เรียนอย่างวิชาอื่น ๆ ไม่ได้ ผู้เรียนจะเรียนจากความสนใจของตนเอง ผู้เรียนต้องการการแสดงอย่างอิสระ และต้องการการเคลื่อนไหว การระบายออกทางร่างกายและอารมณ์ ช่วยให้ผู้เรียนมีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส

3.2 การสร้างความสนใจ ต้องให้เกิดความสนใจในวิชาศิลปะที่ละน้อยด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัย และประสบการณ์ รู้จักสร้างสรรค์ก่อนที่จะเรียนหลักเกณฑ์ โดยพยายามหาประสบการณ์ เช่น การไปศึกษานอกสถานที่ และมีกิจกรรมประกอบการศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาศิลปะศึกษาเสมอ

3.3 ผู้เรียนต้องสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชานาฏศิลป์ให้เกิดขึ้น และควรคิดว่าศิลปะเป็นเรื่องของธรรมชาติ วิวัฒนาการมาจากธรรมชาติ เป็นวิชาที่ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีความเป็นตัวของตัวเองมีประโยชน์มากมายในการเชื่อมโยงกับวิชาอื่น และได้มีโอกาสทำงานกับบุคคลอื่นด้วยความสามารถของตนเอง ศิลปะเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องพบเห็นในชีวิตประจำวัน และทำให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี

3.4 ความต้องการของผู้เรียน เป็นรากฐานของความสนใจ ความสนใจเป็นความรู้สึกภายในที่แสดงออกมาเมื่อประสบสิ่งที่ยั่วยุปรารถนา ความสนใจก็คือ อาการที่จิตใจถูกชักนำไปสู่สิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย (www.thaidances.com)

4. การฝึกหัดนาฏศิลป์ไทย

การฝึกหัดนั้นควรเริ่มจากการเตรียมพร้อมร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง การมีสัดส่วนสรีระที่ลงตัวย่อมนำดูกว่าสรีระที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนรำ หรือเต้น เมื่อจะเริ่มเรียนนั้น จำเป็นที่เราจะต้องรู้ว่าสรีระของเรานั้นเหมาะสมที่จะเรียนในบทบาทใด

เมื่อครูพิจารณาสรีระของแต่ละบุคคลแล้ว ก็จะแยกตามบทบาทเป็นหมวดเพื่อเตรียมความพร้อมทางร่างกาย เพื่อให้ได้สัดส่วนการรำที่งดงาม โดยบังคับกล้ามเนื้อหรือกระดูกบางส่วนให้ผิดรูปไป รวมทั้งเป็นการบริหารเพื่อให้การเคลื่อนไหวเมื่อรำเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีพลัง เริ่มจาก

4.1 ดัดมือ

นาฏศิลป์เน้นที่ความโค้งอ่อนของเส้นสรีระ มีรูปแบบที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะ โดยปกติกล้ามเนื้อและกระดูกคนเรานั้นไม่สามารถจะบิดงอให้ได้ตั้งใจ จำเป็นที่จะต้องค่อยๆ ดัด ค่อยๆ ตามให้โค้งงอได้ตามสัดส่วนมาตรฐานที่โบราณจารย์กำหนดไว้ อวัยวะของร่างกายที่รำไทยใช้มากและเน้นเป็นพิเศษได้แก่ มือ และเท้า จำเป็นที่จะต้องดัดให้เกิดความโค้งอ่อนคล้ายภาพตัวอ่อนในจิตรกรรมไทยประเพณี เมื่อตั้งวงจะเรียงชิดติดกันทั้งสี่นิ้ว (นิ้วชี้ถึงนิ้วก้อย ไม่รวมนิ้วหัวแม่มือ) ไม่ให้เกิดช่องว่าง ปลายนิ้วนั้นงอนเข้าหาฝ่าแขน โดยหักข้อมือตั้งขึ้น การดัดมือนั้นแบ่งเป็นสองส่วนคือ ดัดนิ้ว ใช้มือจับมืออีกข้างหนึ่ง โดยรวบนิ้วทั้ง 4 ให้ชิดกันตั้งเข้าหาตัวให้ได้มากที่สุด วิธีนี้ครูโบราณแนะนำว่าควรดัดในน้ำข้าว หรือ การดัดในน้ำอุ่น การดัดในน้ำอุ่นก็เพื่อขยายเส้นเอ็นและ

กล้ามเนื้อและช่วยบรรเทาความเจ็บปวด ได้ ดัดมือ ลักษณะคล้ายดัดนิ้ว แต่ใช้มือจับฝ่ามืออีกข้าง ใช้นิ้วหัวแม่มือกดตรงข้อมือ แล้วดึงเข้าหาตัวสุดแรง การดัดมือที่ได้ผลนั้น ควรดัดข้อมือให้หักให้ได้มากที่สุดจะได้มือที่สวยงามกว่า

4.2 ดัดแขน

ท่อนแขนเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความจำเป็นจะต้องดัด โดยปกติมนุษย์เมื่อเราเหยียดแขนออกด้านข้างแล้ว แขนก็เหยียดตรงออกไปธรรมดา แต่หากจะรำไทยให้สวยแล้ว ท่อนแขน (ข้อพับ) จะต้องพลิกขึ้นมาให้อยู่ด้านบนเมื่อตั้งวงเหยียด (ตั้งวงแขนตั้ง) ทำให้ท่อนแขนดูเป็นเส้นโค้งขึ้นรับกับวงที่งอนโค้ง ผู้ที่มีความสามารถมาก ๆ สามารถพลิกท่อนแขนนี้กลับไปได้อย่างน่าอัศจรรย์ (พบในการรำโนรา และการรำสายในเพลงเร็ว) ถือเป็นเทคนิคขั้นสูง หาผู้ปฏิบัติได้น้อย วิธีการดัดแขนนั้น ทำได้ 2 วิธี คือ

- นั่งชันเข่าข้างหนึ่ง เช่น เข่าขวา วางข้อศอกของแขนที่จะดัดบนหัวเข่าให้ข้อศอกเลยหัวเข่าออกไปเล็กน้อย ใช้มืออีกข้างทำท่าดัดข้อมือแล้วกดท่อนแขนลงไป (ทำนี้จึงดัดได้ทั้งมือและแขน) แต่หากอยากจะได้ผลเร็ว ให้ใช้เท้าอีกข้าง ยกพาดบนข้อมือ ในทำนี้ต้องระวังอย่าให้หลังงอ เพราะจะทำให้ลำตัวเสียรูป

- ประสานมือทั้งสองข้างแล้วพลิกหลังมือเข้าหากัน นั่งชันเข่าขึ้นทั้งสองข้าง วางท่อนแขนทั้งสองให้อยู่ระหว่างเข่า บีบเข่าเข้าหากัน ให้ท่อนแขนติดกันให้ได้ ในทำนี้ก็ต้องระวังหลังเช่นกัน แล้วต้องค่อย ๆ ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป เพราะกล้ามเนื้อหรือเส้นเอ็นอาจฉีกขาด

4.3 ถองสะเอว

สิ่งที่เป็นหัวใจหลักของศิลปะการแสดงประเภทเต้นหรือรำนั้น ก็คือ “จังหวะ” ในนาฏศิลป์เราเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องประสานกับจังหวะหน้าทับ จังหวะฉิ่งหรือการขับร้องแบบต่าง ๆ ดังนั้นการขยับลำตัวให้เอียงซ้ายหรือขวาแบบรำไทยจึงจำเป็นที่จะต้องกดเอว กดไหล่ และเอียงศีรษะไปให้สัมพันธ์กัน โดยเฉพาะการกดเอวนั้นถือได้ว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้การรำนั้นสมบูรณ์งดงาม ลักษณะการใช้เอวเพื่อการรำไทยนั้น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้เคยแสดงอธิบายเกี่ยวกับการกดเอวนี้ว่า ตัวพระและยักษ์นั้น ใช้ “เกลียวข้าง” คือ ให้กดกล้ามเนื้อด้านข้าง ลำตัวลงไปตรง ๆ แล้วกดไหล่ เอียงศีรษะตาม ส่วนตัวนางและตัวลิงใช้กล้ามเนื้ออีกส่วนหนึ่งที่เรียกว่า “เกลียวหน้า” คือกล้ามเนื้อหน้าท้อง การกดเอวที่เกลียวหน้าจึงทำให้ตัวนางและลิงสามารถบิดตัวและกดเอวได้อิสระ กว่าตัวพระและยักษ์ ท่านเรียกขานเพื่อให้จดจำหลักการใช้กล้ามเนื้อนี้อย่างนี้ว่า “พระเกลียวข้าง นางเกลียวหน้า”

4.4 เต็นเสา

กำลังขา เป็นส่วนสำคัญในการรำ กล้ามเนื้อขาที่แข็งแรงจะทำให้การควบคุมจังหวะเมื่อจะห่มเชา (การลงจังหวะโดยทิ้งน้ำหนักตัวลงบนกล้ามเนื้อขาให้คม) ทั้งยังช่วยให้เหยียดขาเมื่อจะก้าว ยกเหยียด หรือกระดก ได้สัดส่วนที่แน่นอน นอกจากนี้ยังช่วยในการรักษาสมดุลของร่างกายให้มั่นคงเมื่อต้องยืนบนขาข้างเดียว ซึ่งใช้เป็นหลักการเดียวกันกับการเต้นบัลเลต์ ตลอดจนรักษาสมดุลเมื่อมีการต่อตัวขึ้นลอย (ในโขน) ทำให้รู้จักการผ่อนน้ำหนัก และถ่ายน้ำหนักระหว่างผู้ขึ้นลอยและคนรับลอย วิธีการเต็นเสานี้โดยมากนักเรียนชายที่หัดเรียนโขน ในบทบาทตัวพระ ยักษ์ และลิง จะใช้มากกว่าตัวนาง เพราะต้องมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงมาก ๆ ส่วนตัวนางนั้นแม้ว่าความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาจะใช้น้อยกว่า แต่ก็มีความจำเป็นที่จะต้องเต็นเสายู่บ้าง เพราะท่วงท่าของตัวนางแม้จะแซมช้อยกว่าตัวพระก็ยังคงต้องการความเหยียดคมเมื่อจะห่มเชาหรือชอยเท้าให้นิ่งและดูเบา คุณครูเฉลย กล่าวว่า เมื่อครั้งฝึกหัดที่วังสวนกุหลาบนั้น เมื่อซ้อมรำเพลงช้าเพลงเร็วจบตัวพระจะแยกไปเต็นเสา ส่วนตัวนางหม่อมครูจะให้ "ย่าเชิดฉิ่ง" (คือ การชอยเท้าคู่และชอยเท้าไขว้พร้อมทั้งยืดและย่อตัว ให้ดูเบาและต่อเนื่อง ปรากฏในกระบวนทำรำเพลงเชิดฉิ่งของนางศุภลักษณ์นางเบญจกาย เป็นต้น)

วิธีการเต็นเสา ปฏิบัติโดยเริ่มจากท่าเตรียม ตัวพระ-ยืนผสมเท้าเต็ม (ยืนส้นเท้าชิดเปิดปลายเท้าออกให้ห่างจากกันประมาณ 1 ฝ่ามือ) ตัวยักษ์และลิง-ยืนลงฉาก (แยกขาออกจากกัน ย่อตัวลงจนขาท่อนบนและล่างทำมุมเป็นมุมฉาก ปลายเท้าทั้งสองหันออกข้างลำตัว) พร้อมทั้งยืนแขนทั้งสองไปด้านหน้าตั้งวงขึ้น หากหัดเป็นหมู่ให้คนแรกหันหน้าเข้าหาเสาหรือผนังใช้มือดันไว้คนต่อ ๆ ไปนำมือแตะที่หลังของคนหน้า เป็นแถวตอนเรียงหนึ่ง จากนั้นยกขาขึ้นให้สูงแล้วกระที่ปลงบนพื้นให้เต็มเท้า ทำสลับซ้าย-ขวา ระวังที่เต็นนี้จะต้องทรงตัวให้นิ่ง (คือ ไปแต่ขา) ลำตัวไม่กระดุ้งขึ้นลงพร้อมกับจังหวะเท้า การนับจังหวะจะนับเป็นยก

4.5 ย่าเชิดฉิ่ง

ดังได้กล่าวมาแล้วว่านอกเหนือจากการเต็นเสาแล้ว การบริหารกล้ามเนื้อขาเฉพาะของตัวนาง คือ การย่าเชิดฉิ่ง (พระก็มีใช้มาก เช่น ในหน้าพาทย์เชิดฉิ่งศรทง การย่าเชิดฉิ่งคือการชอยเท้าถี่ ๆ ให้ละเมียดละมัยดูคล้ายกับว่าตัวละครนั้นลอยอยู่บนอากาศ การฝึกหัดนี้จะทำให้กล้ามเนื้อหน้าขา (ขาท่อนบน) และกล้ามเนื้อน่องแข็งแรง เมื่อรำแล้วตัวจะได้ไม่โคลง ไม่ล้ม การย่าเท้าเชิดฉิ่ง มี 2 แบบ คือ

- การย่ำเท้าคู่ คือ ซอยเท้าให้เสมอกันโดยยืนบนจมูกเท้า เปิดส้นเท้าหลังขึ้นซอยเท้า สลับกันซ้าย-ขวาเบา ๆ พร้อมยืดและย่อตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อย่ำอยู่กับที่ได้ดีแล้วก็ซอยเท้าเคลื่อนที่เป็นวงกลม หรือวิ่งขึ้น-ลงไปด้านหน้าและด้านหลัง โดยอาจทำท่าสอดเชิด (ท่าหมาพร) ท่าซึกแบ่งผัดหน้า สลับไปมาด้วยก็ได้

- การย่ำเท้าไขว้ คือ การก้าวไขว้ของตัวนาง (ตัวพระให้ก้าวหน้าแล้วทำเช่นเดียวกัน)แล้ว เขย่งยืนบนจมูกเท้าแล้วซอยเท้าเหมือนย่ำเท้าคู่ ส้นเท้าทั้งสองจะต้องลอยจากพื้นเล็กน้อย ให้สลับเท้าที่ไขว้บ้าง เมื่อซอยอยู่กับที่ได้ดีแล้ว ให้เคลื่อนที่ไปในทิศทางด้านข้าง (ทำนี้ใช้เคลื่อนที่ไปด้านข้างเท่านั้น) เมื่อไปจนสุดด้านหนึ่งให้ไขว้เท้าแล้วซอยเท้าเคลื่อนที่กลับมาয়จุดเดิม (ต้องไม่ล้มยืด-ย่อตัวตามด้วย)

4.6 ทิปเหลี่ยม

การฝึกหัดอาจใช้เฉพาะการฝึกไขว้ตัวยักษ์ ตัวลิง และตัวพระ (ผู้หญิงที่หัดตัวพระจะ ทิปเหลี่ยมก็เห็นจะไม่เสียหาย) เพราะการวางตำแหน่งท่าของขาที่เรียกเฉพาะว่า “เหลี่ยม” นั้น จำเป็นที่จะต้องเปิดกล้ามเนื้อให้ห่างออกจากกันมากกว่าปกติ กล่าวคือ ตัวยักษ์และลิงนั้นต้องสามารถแยกขา ออกได้ถึง 180 องศาเมื่อลงฉาก รวมทั้งสามารถฉีกขาเมื่อนั่งลงกับพื้นได้มากถึง 180 องศา เช่นกัน (เช่นเดียวกับท่า Split ในนาฏศิลป์ตะวันตก) ส่วนตัวพระนั้นอาจไม่มีความจำเป็นมากถึงจะต้อง แยกได้ 180 องศา เพียงให้ลำขาแยกออกจากกัน (Turn out) ได้มากกว่าการยืนปกติก็เพียงพอแล้ว

การทิปเหลี่ยมนั้นจะต้องให้ครูหรือคู่มือที่มีแรงมากพอเป็นผู้ทิปให้ โดยนักเรียนจะหัน หลังแล้วทำท่าลงฉากให้ติดกับผนังหรือเสา มือทั้งสองข้างทำมือยักษ์หรือลิงหรือตั้งวงระดับวงล่าง ครูจะนั่งลงหันหน้าเข้าหานักเรียน ใช้เท้าทั้งสองยันที่หัวเข่าทั้งสองของนักเรียนให้เปิดออกให้ได้มากที่สุด นักเรียนจะเจ็บปวดมาก ครูผู้ทิปจำใช้เท้าคลึงเพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้อเป็นช่วง ๆ นอกจากนี้ตัวลิงจะต้องถูกฉีกขาในระดับพื้น (Split) ด้วย

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าในการเรียนนาฏศิลป์จะต้องมีการวอร์มร่างกาย เพื่อเป็นการ ยืดกล้ามเนื้อก่อนการเรียน ในการวอร์มร่างกายทางศาสตร์ของนาฏศิลป์นั้นจะแฝงอยู่ในการฝึก ท่าเบื้องต้นแทบทุกท่า มีการฝึกกล้ามเนื้อและกระดูกให้ยืดหยุ่นเพื่อสอดรับกับท่ารำต่าง ๆ โดย เริ่มต้นด้วยท่าพื้นฐานดังนี้

ตัดมือ อวัยวะของร่างกายที่รำไทยใช้มากและเน้นเป็นพิเศษ ได้แก่ มือ และเท้า จึงจำเป็นต้องตัดให้เกิดความโค้งงอน โดยนิ้วมือนั้นจะต้องเรียวยาว เมื่อตั้งวงจะเรียงชิดติดกันสี่นิ้ว (นิ้วชี้ถึงนิ้วก้อย ไม่รวมนิ้วหัวแม่มือ) ไม่ให้เกิดช่องว่าง ปลายนิ้วนั้นงอนเข้าหาลำแขน โดยหักมือตั้งขึ้น การตัดมือนั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือ

ตัดนิ้ว ใช้มือจับมืออีกข้างหนึ่ง โดยรวบนิ้วทั้งสี่ให้ชิดกันดึงเข้าหาตัวให้มากที่สุด วิธีนี้ครูโบราณแนะนำว่าควรตัดในน้ำข้าวหรือตัดในน้ำอุ่นแทน น้ำอุ่นจะช่วยขยายเส้นเอ็น กล้ามเนื้อ ช่วยบรรเทาความเจ็บปวดได้ ดัดท่อนแขน มีวิธีการดัดอยู่สองวิธีเช่นกัน

- นั่งชันเข่าหนึ่งข้าง เช่น เข่าขวา วางข้อศอกของแขนที่จะดัดบนหัวเข่าให้ข้อศอกเลยหัวเข่าออกไปเล็กน้อย ใช้มืออีกข้างทำท่าดัดข้อมือแล้วกดท่อนแขนลงไป (ทำนี้ดัดได้ทั้งมือและแขน) หากต้องการให้ได้ผลเร็ว ให้เอาเท้าอีกข้างยกพาดบนข้อมือ แต่ต้องระวังอย่าให้หลังงอ เพราะอาจทำให้ลำตัวเสียรูป

- ประสานมือทั้งสองข้างแล้วพลิกหลังมือเข้าหากัน นั่งชันเข่าทั้งสองข้างขึ้น วางท่อนแขนทั้งสองให้อยู่ระหว่างเข่ายื่นเข้าหากัน ให้ท้องแขนติดกัน ในทำนี้ก็ต้องระวังหลังเช่นกัน ต้องค่อย ๆ ทำเพราะกล้ามเนื้อและเส้นเอ็นอาจฉีกขาดได้ และจบลงด้วยท่าดัดหลัง เริ่มจากทำนั่งขัดสมาธิเพชร แล้วโน้มตัวไปด้านหน้าแล้วเอาแขนสองข้างยันพื้นให้ตึง แล้วแอ่นหลังไปข้างหน้า พยายามดึงให้ท้องติดพื้น ทำนี้จะทำให้หลังอ่อน (<http://14wutani2.multiply.com>)

การตัดมือ ดัดแขน ดัดหลังเหล่านี้เป็นการฝึกบริหารร่างกายเบื้องต้น โดยการนำท่าฤๅษี ดัดตนหรือโยคะมาใช้ เพื่อบริหารกล้ามเนื้อให้ยืดหยุ่น เป็นการปรับพื้นฐานความสมดุลและจัดระเบียบของร่างกาย ซึ่งความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อคลายความปวดและเมื่อยล้าได้อีกด้วย

5. ประโยชน์ในการเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย

นาฏศิลป์ไทย เป็นศิลปวัฒนธรรมสาขาหนึ่ง ที่แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองของไทยเรา ความงดงามของท่ารำร่าตามจังหวะ และทำนองเพลง ตลอดจนการแสดงสื่อความหมาย ด้วยบทเจรจา ท่าทาง และคำร้องเป็นลำนำ ประโยชน์ในการเรียนนาฏศิลป์ไทย ประกอบด้วย

- 5.1 ทำให้เป็นร่าเริง แจ่มใส
- 5.2 ทำให้มีความสามัคคีในหมู่คณะ
- 5.3 สามารถยึดเป็นอาชีพได้
- 5.4 ทำให้รู้จักดนตรีและเพลงต่างๆ
- 5.5 ทำให้เกิดความจำและปฏิภาณดี

5.6 ช่วยให้เป็นคนที่มีท่าทางเคลื่อนไหวสง่างาม

5.7 ช่วยในการออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี (สุมิตร เทพวงษ์, 2541: 2-3)

นอกจากนี้การเรียนนาฏศิลป์ไทยยังมีประโยชน์ต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ คือ

- พัฒนาการทางด้านร่างกาย การรำไทยจะฝึกการทรงตัว การบริหารกล้ามเนื้อ การเกร็งกล้ามเนื้อทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง และส่งเสริมบุคลิกภาพที่ดี
- พัฒนาการทางสติปัญญา เป็นการฝึกสมาธิ อันนำไปสู่การพัฒนาการด้านสมอง และเด็ก ๆ จะได้รับความรู้ใหม่ ๆ เสมอ
- พัฒนาการด้านอารมณ์ เมื่อเด็ก ๆ ได้มาเรียนรำไทยทำให้เป็นคนมีอารมณ์ที่ดี เนื่องจากการได้ฟังเพลง การร้องรำ ทำเพลง ทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านอารมณ์อย่างแท้จริง (www.kidsthaidance.spaces.live.com)

ประโยชน์ของนาฏศิลป์ไทย ทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรงและผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เพิ่มพูนความยืดหยุ่นของร่างกาย ทำให้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างสง่างาม แก้ไขท่าที่ไม่ดีให้ดีขึ้น ทำให้กระดูกสันหลังตรง ทำให้ระบบในร่างกายมีความสมดุล (www.market.yellowpages.co.th)

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการฝึกหัดนาฏศิลป์ไทยนอกจากจะทำให้มีสุขภาพที่ใจที่ดี ร่าเริงแจ่มใสแล้ว ยังทำให้ให้กล้ามเนื้อแข็งแรง และเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับร่างกายได้อีกด้วย

6. ทำพื้นฐานนาฏศิลป์ไทยที่มีผลต่อกล้ามเนื้อ

จากหนังสือ “72 ปี จรูญศรี วีระวานิช” ได้กล่าวถึงศิลปะการรำของไทย โดยวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ใช้ในการรำรำ อีกทั้งความจำเป็นที่จะต้องรู้จักการฝึกอวัยวะในการรำ เพื่อที่จะสื่อความหมายได้ตรงกัน และจะต้องฝึกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ถูกต้อง สวยงาม โดยแบ่งร่างกายเป็นช่วง ๆ ซึ่งแต่ละช่วงของร่างกายได้กำหนดความงามไว้อย่างเหมาะสม (จรูญศรี วีระวานิช ม.ป.ป.: 118 อ้างถึงในขนาด กิจจันทร์, 2547: 27)

การศึกษานาฏศิลป์ในบริบทของวิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหวร่างกายจึงมีความจำเป็นในการทำความเข้าใจให้ถูกต้องตามหลักกายวิภาค การเคลื่อนไหว การดูแลและป้องกันการบาดเจ็บขางนาฏศิลป์นั้นจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพทางการแสดงนาฏศิลป์ตามลำดับ (ศิริมงคล นาฏยกุล, 2546: 11) จากข้อความดังกล่าวจะเห็นว่าการเคลื่อนไหวร่างกายด้วยลีลาท่ารำส่งผลต่อการทำงานของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวร่างกายในส่วนต่าง ๆ ต้องมีกล้ามเนื้อเพื่อเป็นตัวดึงกระดูกให้เคลื่อนไหวไปตามทิศทางที่ข้อต่อตั้งอยู่ การเคลื่อนไหวในนาฏศิลป์ไทย เช่นการกางแขน เยื้องย่าง กระดกเสี้ยว กระดกหลัง ยกหน้า ต้องใช้กล้ามเนื้อ ดังนี้

- 1) การยืนในท่าทางของนาฏศิลป์จะส่งต่อแอ่นทรวงอกมาด้านหน้า ซึ่งต้องใช้กล้ามเนื้อ Pectoralis Minor เป็นตัวดึงให้ออกผึ่งผาย
- 2) การเอียงหรือการเอี้ยว ใช้เอว กล้ามเนื้อ External Oblique ทำงาน
- 3) การกระดกหลัง กล้ามเนื้อต้นขาด้านหลังจะดึงปลายขาให้งอพับมาด้านหลัง กล้ามเนื้อ Hamstrings ทำงาน
- 4) การยกเท้าหน้า จากท่ากระดกหลังเมื่อผู้ปฏิบัติเลื่อนขาเปลี่ยนเป็นท่ายกเท้าหน้า กล้ามเนื้อต้นขาด้านหน้าจะดึงต้นขาขึ้น กล้ามเนื้อ Rectus Femoris ทำงาน
- 5) การกางแขน ใช้หัวไหล่เพื่อดึงต้นแขน กล้ามเนื้อ Deltoid จะทำงานเพื่อเป็นตัวดึง
- 6) การหุบแขน ใช้หน้าอกและปีก กล้ามเนื้อ Pectoralis (อก) และ Latissimus Dorsi (ปีก)ทำงาน (นิมิต รอดรับบุญ, 2542)

7. ท่ารำที่มีความเกี่ยวข้องกับกล้ามเนื้อ

นาฏศิลป์ไทยจัดได้ว่าเป็นวิธีการออกกำลังกายชนิดหนึ่งที่นำเอาการเคลื่อนไหวร่างกายในส่วนต่าง ๆ ผสมผสานกับทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้น และจังหวะการรำที่จะกระตุ้นให้หัวใจและปอดต้องทำงานมากขึ้นถึงจุดหนึ่ง ด้วยระยะเวลาที่นานเพียงพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เป็นการสร้างบรรยากาศในการออกกำลังกายที่สนุกสนานรื่นเริงลืมความเหน็ดเหนื่อยและเบื่อหน่ายได้ ทั้งยังสร้างความแข็งแรง ความทนทานของระบบกล้ามเนื้อ ระบบไหลเวียนเลือด หัวใจและปอดได้ดีขึ้น ทำให้รูปร่างสมส่วน (<http://www.songpeenongcity.com/multimedia/dance/site/1.htm>)

สรุปได้ว่า การเคลื่อนไหวร่างกายต้องใช้กล้ามเนื้อเป็นหลักในการเคลื่อนไหว และหากเราเคลื่อนไหวโดยสัมพันธ์กับจังหวะเพลงจะทำให้การเต้นของหัวใจมีความเร็วใกล้เคียงหรือเท่ากับจังหวะเพลงนั้น ๆ ทั้งนี้ เพลงและกิจกรรมที่ใช้ ควรเลือกให้เหมาะสมกับความสามารถของร่างกาย สติปัญญา และวัยของผู้ใช้ ผู้วิจัยได้เลือกเพลงในการใช้พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็ก ดาวันซินโดรม จำนวน 4 เพลง โดยคัดเลือกท่ารำที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เพลงที่ 1 เพลงระบำเก็บใบชา มุ่งเน้นพัฒนากล้ามเนื้อส่วนคอ

ตาราง 11 ท่ารำเพลงระบำเก็บใบชา

ลำดับ ที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
1	 <p>ภาพ 23 ท่าจับหางด้านขวา ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ เอียงขวา แล้วค่อย ๆ กลับมาเอียงซ้าย (กล่อม หน้า) มือและแขน แขนขวาทอดไปด้านข้าง ลำตัวด้านขวา แขนซ้ายจับ หางที่ ชายพก เท้า ย่อเท้า 8 จังหวะแล้วจึง เปลี่ยนท่าเป็นท่าที่ 2</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Sacrospinalis - Trapezius กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major - Biceps brachii กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis</p>
2	 <p>ภาพ 24 ท่าจับหางด้านซ้าย ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ เอียงซ้าย แล้วค่อย ๆ กลับมาเอียงขวา (กล่อมหน้า) มือและแขน แขนซ้ายทอดไปด้านข้าง ลำตัวด้านซ้าย แขนขวาจับ หางที่ ชายพก เท้า ย่อเท้า 8 จังหวะแล้ว เปลี่ยนเป็นท่าที่ 3</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Sacrospinalis - Trapezius กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major - Biceps brachii กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis</p>

ตาราง 11 (ต่อ) ท่ารำเพลงระบำเก็บใบชา

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
3		ศีรษะ ก้มหน้า หดคอให้ได้ สิ้นที่สุด มือและแขน แขนทั้งสองข้างทอด ไปด้านหน้า จีบหาง แขนงอ เท้า ย่ำเท้า 8 จังหวะ แล้วจึงเปลี่ยนท่าเป็นท่าที่	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Sacrospinalis - Pectoralis major กล้ามเนื้อแขน - Subscapularis - Teres major - Biceps brachii กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis
	ภาพ 25 ท่าข้างประสานงา 1 (แขนงอ) ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)		
4		ศีรษะ หน้าตรง ยืดอกไป ด้านบน มือและแขน แขนทั้งสองข้างทอด ไปด้านข้างลำตัว จีบ หาง เท้า ย่ำเท้า 8 จังหวะ แล้วจึงเปลี่ยนท่าเป็นท่าที่	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Sacrospinalis กล้ามเนื้อแขน - Supraspinatus - Biceps brachii - Brachialis กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis
	ภาพ 26 ท่าจีบหางด้านข้าง ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)		

เพลงที่ 2 เพลงระบำงูกินหาง มุ่งเน้นพัฒนากล้ามเนื้อส่วนลำตัว

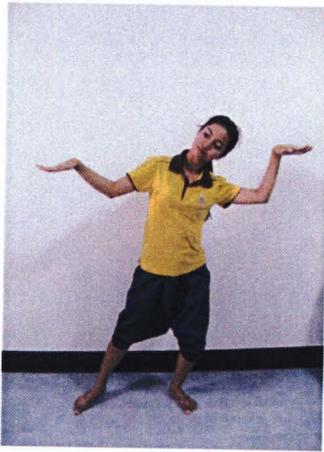
ตาราง 12 ทำำเพลงระบำงูกินหาง

ลำดับ ที่	รูป	อธิบายท่าำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
1		ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยึดลำตัว ตามข้างที่เอียง มือและแขน มือทั้งสองไหลหลัง เท้า ยึด-ยุบตามจังหวะ	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleidomastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Latissimus กล้ามเนื้อแขน - Teres major - Infraspinatus - Biceps brachii กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius - Vastus medialis
2		ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยึดลำตัว ตามข้างที่เอียง มือและแขน มือซ้ายไหลหลัง ตามเดิม มือขวาชี้ที่ปาก เท้า ยึด-ยุบตามจังหวะ	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleidomastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Latissimus กล้ามเนื้อแขน - Teres major - Subscapularis - Biceps brachii - Pronator Teres - Flexor carpi radialis กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius

ภาพ 27 ท่าเอียงตัวซ้าย ขวา 1
ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)

ภาพ 28 ท่าชี้ที่ปาก
ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)

ตาราง 12 (ต่อ) ท่ารำเพลงระบำงูกินหาง

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
3	 <p>ภาพ 29 ท่าบิน 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยึด ลำตัวตามข้างที่เอียง</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองทำมือ เป็นปีกนก ระดับไหล่ แขนงอ (มือวง หัก ข้อมือลงทางด้านฝ่า มือ)</p> <p>เท้า ยึด-ยุบตามจังหวะ</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major</p> <p>- Deltoid - Supraspinatus - Pronator Teres - Pronator guadatus</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius</p>
4	 <p>ภาพ 30 ท่าบิน 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ หน้าตรง</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองทำมือ เป็นปีกนก ระดับไหล่ แขนงอ (มือวง หัก ข้อมือลงทางด้านฝ่า มือ)</p> <p>เท้า วิ่งขอยเท้าเป็น วงกลม แล้วกลับมาที่ เดิม</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major</p> <p>- Deltoid - Supraspinatus - Pronator Teres - Pronator guadatus</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius</p>

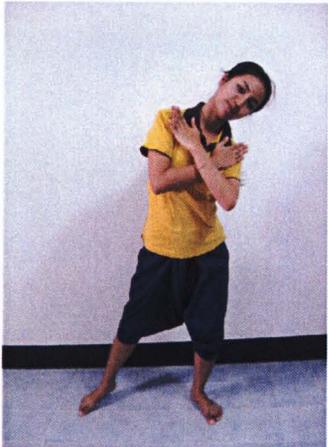
ตาราง 12 (ต่อ) ท่ารำเพลงระบำภูกินหาง

ลำดับ ที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
5		ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยืด ลำตัวตามข้างที่เอียง	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Latissimus
		มือและแขน มือทั้งสองโพล่หลัง	กล้ามเนื้อแขน
		เท้า ยืด-ยุบตามจังหวะ	- Teres major - Infraspinatus - Biceps brachii
			กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius
6		ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยืด ลำตัวตามข้างที่เอียง	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Latissimus
		มือและแขน มือทั้งสองโพล่ปิด	กล้ามเนื้อแขน
		สลับที่หน้าขาทั้ง 2 ข้าง	- Subscapularis - Teres major - Infraspinatus - Pronator Teres - Flexor carpi radialis
		เท้า ยืด-ยุบตามจังหวะ	กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius

ภาพ 31 ท่าเอียงตัวซ้าย ขวา 2
ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)

ภาพ 32 ท่าโคก
ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)

ตาราง 12 (ต่อ) ท่ารำเพลงระบำภูกินหาง

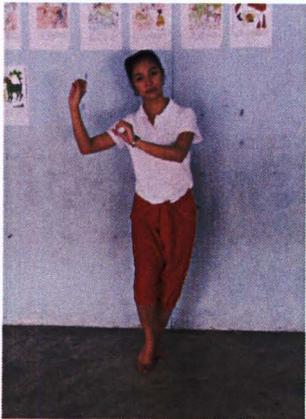
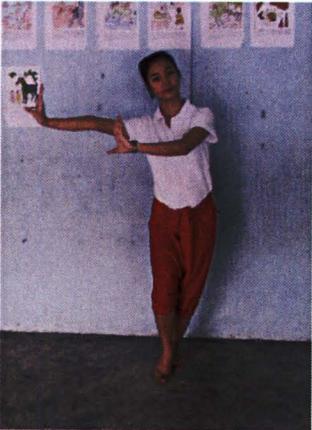
ลำดับ ที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
7		<p>ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา โดยยืด ลำตัวตามข้างที่เอียง</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองไขว้ปิด สลับที่ฐานไหล่ทั้ง 2</p> <p>ข้อมือ ข้าง</p> <p>เท้า ยืด-ยุบตามจังหวะ</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Latissimus</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Biceps brachii - Flexor carpi radialis - Pronator Teres</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius</p>

ภาพที่ 33 : ท่ารำ

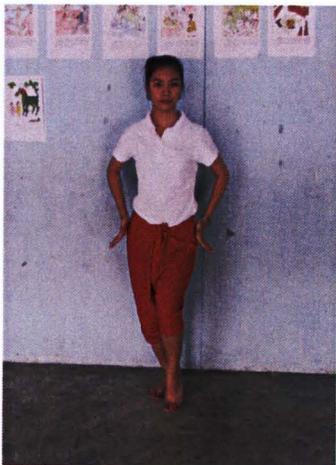
ที่มา : จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553

เพลงที่ 3 เพลงเชิงกะติบ มุ่งเน้นพัฒนากล้ามเนื้อส่วนแขน

ตาราง 13 ทำท่าเพลงเชิงกะติบ

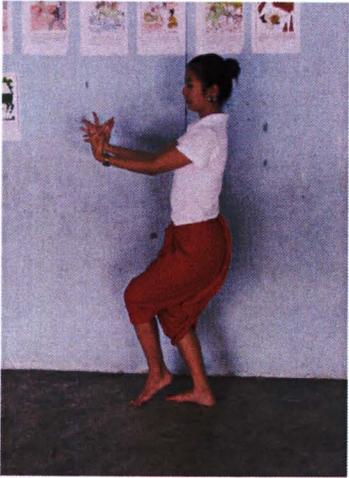
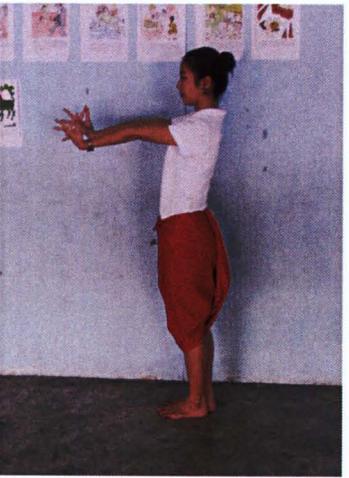
ลำดับที่	รูป	อธิบายท่าท่า	กล้ามเนื้อที่ใช้
1	 <p>ภาพ 34 ท่าดีดข้าวเหนียว 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศิระษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองกำ หลวมๆ แล้วดีดนิ้ว ออกเป็นมือแบ ที่ข้างหู ขวา - ซ้าย สลับกันไป มา ตามจังหวะที่ย่ำเท้า</p> <p>เท้า ย่ำเท้าตามจังหวะ โดยย่ำเท้าซ้ายก่อน</p> <p>ปฏิบัติ 8 จังหวะ</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sternocleido – mastoid <p>กล้ามเนื้อลำตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trapezius - Sacrospinalis - Pectoralis major <p>กล้ามเนื้อแขน</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deltoid - Teres major - Infraspinatus - Biceps brachii - Triceps brachii - Brachialis - Pronator Teres - Flexor carpi radialis <p>กล้ามเนื้อขา</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biceps femoris - Vastus medialis
	 <p>ภาพ 35 ท่าดีดข้าวเหนียว 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>		

ตาราง 13 (ต่อ) ท่ารำเพลงเซ็งกะตีบ

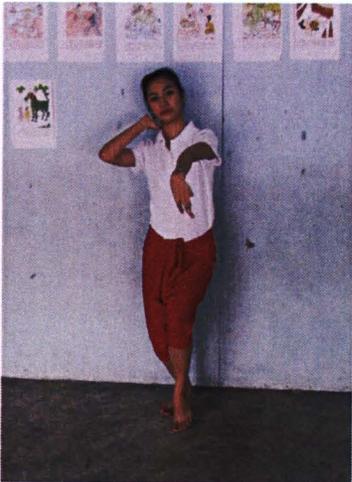
ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
2		ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา มือและแขน มือทั้งสองแบมือ เขยียดนิ้วออก แล้วยาทาบที่ ข้างสะโพก พร้อมกับถูวน เป็นวงกลม เท้า ย่ำเท้าตามจังหวะให้ ต่อเนื่องกับท่าที่ 1 ปฏิบัติ 8 จังหวะ	กล้ามเนื้อคอ - Sternocleidomastoid กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Sacrospinalis กล้ามเนื้อแขน - Deltoid - Supraspinatus - Infraspinatus - Teres minor - Biceps brachii - Pronator quadratus - Flexor carpi radialis กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis

ภาพ 36 ท่าวนมือที่สะโพก
 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)

ตาราง 13 (ต่อ) ทำท่าเพลงเซ็งกะตีบ

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่าท่า	กล้ามเนื้อที่ใช้
3		<p>ศีรษะ หน้าตรง</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองจับห่าง หักข้อมือเข้าหาท้องแขน ในจังหวะที่ยกขา ให้อแขนและเมื่อย่ำเท้าลงกับพื้นเหยียดแขนออกเป็นแขนตั้ง</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ</p> <p>-</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว</p> <p>- Sacrospinalis</p> <p>- Pectoralis major</p>
<p>ภาพ 37 ทำข้างประสานงา 2 (แขนงอ) ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>		<p>กล้ามเนื้อแขน</p> <p>- Deltoid</p> <p>- Subscapularis</p> <p>- Supraspinatus</p> <p>- Teres minor</p> <p>เท้า</p> <p>ย่ำเท้าตามจังหวะให้ต่อเนื่องกับท่าที่ 2</p> <p>ปฏิบัติ 8 จังหวะ</p>	<p>กล้ามเนื้อแขน</p> <p>- Biceps brachii</p> <p>- Triceps brachii</p> <p>- Brachialis</p> <p>กล้ามเนื้อขา</p> <p>- Biceps femoris</p> <p>- Vastus medialis</p>
<p>ภาพ 38 ทำข้างประสานงา ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>			

ตาราง 13 (ต่อ) ท่ารำเพลงเซ็งกะตีบ

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
4	 <p>ภาพ 39 ท่าเลาะชายหาด 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ เอียงข้างมือที่ทาบที่ ลำคอ</p> <p>มือและแขน มือขวาจับคว่ำ แขนตั้ง เหยียดแขนไปด้านหน้า มือซ้ายทำมือวงทาบที่ ลำคอ จากนั้นสลับไป-มา ตามจังหวะ</p> <p>เท้า ย่อเท้าตามจังหวะ นับ 1 2 3 4 จังหวะที่ 4 ขาข้างที่แขนเหยียดใช้ ลายนิ้วเท้าแตะที่พื้น จากนั้นจังหวะที่1 ต่อไป ให้ย่อเท้าเดิม นับเป็น จังหวะที่ 1 สลับไปมา ปฏิบัติ 8 จังหวะใหญ่</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Sacrospinalis - Pectoralis major</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Deltoid - Subscapularis - Teres major - Biceps brachii - Triceps brachii - Brachialis - Pronator Teres - Pronator guadatus - Flexor carpi radialis</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Gastrocnemius - Vastus medialis</p>
	 <p>ภาพ 40 ท่าเลาะชายหาด 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>		

เพลงที่ 4 เพลงตาลีก็ปัส มุ่งเน้นพัฒนากล้ามเนื้อส่วนขา

ตาราง 14 ท่ารำเพลงตาลีก็ปัส

ลำดับ ที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
1	 <p>ภาพ 41 ท่าเหยียดแตะเท้าด้านหน้า 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไป</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองถือพัดตั้งขึ้น ด้านบน และพัดไปด้านหน้า</p> <p>ตามจังหวะ แขนงอ</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Sacrospinalis</p>
	 <p>ภาพ 42 ท่าเหยียดแตะเท้าด้านหน้า 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	<p>เท้า ย่อเท้าตามจังหวะโดยย่อ เท้าซ้ายก่อน นับ 1 2 3 4 จังหวะที่ 4 ให้ใช้สันเท้าแตะ พื้นด้านหน้าและย่อลง ใน จังหวะต่อไปใช้เท้าที่แตะย่อ สลับกันไป มา (ปฏิบัติ 8 จังหวะใหญ่)</p>	<p>กล้ามเนื้อแขน - Supraspinatus - Biceps brachii - Brachialis</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis - Gastrocnemius</p>

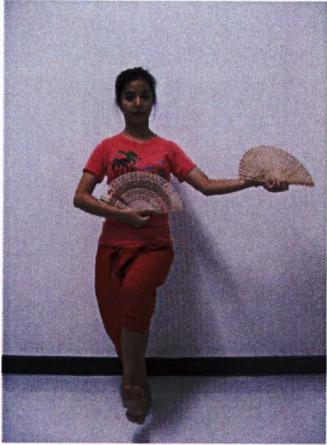
ตาราง 14 (ต่อ) ท่ารำเพลงตาลีก็ปัส

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
2		<p>ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองถือพืดตั้งขึ้น ด้านบน และพัดไป ด้านหน้าตามจังหวะ แขนงอ</p> <p>เท้า ย่อเท้าตามจังหวะ นับ 1 2 3 4 จังหวะที่ 4 ให้ใช้ปลายนิ้วเท้าแตะ พื้นด้านหลัง เขยียดขาตึง และย่อลง ในจังหวะต่อไป ใช้เท้าที่แตะย่อ สลับกัน ไป มา (ปฏิบัติ 8 จังหวะใหญ่)</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Trapezius - Sacrospinalis</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Supraspinatus - Biceps brachii - Brachialis</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis - Gastrocnemius</p>
		<p>ภาพ 43 ท่าเขยียดแตะเท้าด้านหลัง 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p> <p>ภาพ 44 ท่าเขยียดแตะเท้าด้านหลัง 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	

ตาราง 14 (ต่อ) ท่ารำเพลงตาลีก็ปัส

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
3		<p>ศिरณะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองถือพัดตั้งขึ้น ด้านบน มือขวาวาดไป ทางด้านข้างลำตัว มือซ้าย ถือพัดระดับชายพก เมื่อ ครบ 8 จังหวะ จึงเปลี่ยน สลับไปมา</p> <p>เท้า ย่อเท้าตามจังหวะโดย ย่อเท้าซ้ายก่อน นับ 1 2 3 4 จังหวะที่ 4 ให้ซ้ายปลายนิ้วเท้าแตะพื้น ด้านข้าง เขยียดขาให้ตึง และย่อลง ในจังหวะต่อไป ใช้เท้าที่แตะย่อ สลับกันไป มา</p> <p>(ปฏิบัติ 8 จังหวะใหญ่)</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Sacrospinalis - Trapezius</p> <p>กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major - Biceps brachii</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Gluteus maximus - Gluteus medius - Biceps femoris - Vastus medialis - Gastrocnemius</p>
		<p>ภาพ 45 ท่าเหยียดแตะเท้าด้านข้าง 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p> <p>ภาพ 46 ท่าเหยียดแตะเท้าด้านข้าง 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)</p>	

ตาราง 14 (ต่อ) ท่ารำเพลงตาลีทีปัส

ลำดับที่	รูป	อธิบายท่ารำ	กล้ามเนื้อที่ใช้
4		<p>ศีรษะ เอียงซ้าย-ขวา สลับกันไปมา</p> <p>มือและแขน มือทั้งสองถือพัด ตั้งขึ้นด้านบน มือขวา วาดไปทางด้านข้าง ลำตัว มือซ้ายถือพัด ระดับชายพก เมื่อ ครบ 8 จังหวะ จึง เปลี่ยนสลับไปมา ต่อเนื่องกับท่าที่ 3</p> <p>เท้า ย่อเท้าตามจังหวะ โดยย่อเท้าซ้ายก่อน นับ 1 2 3 4 จังหวะ ที่ 4 ให้ยกเท้าขึ้นมา ด้านหน้าและย่อลง ใน จังหวะต่อไปใช้เท้าที่ ยกย่อ สลับกันไป มา (ปฏิบัติ 8 จังหวะ ใหญ่)</p>	<p>กล้ามเนื้อคอ - Sternocleido – mastoid</p> <p>กล้ามเนื้อลำตัว - Sacrospinalis - Trapezius</p>
ภาพ 47 ท่ายกหน้า 1 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)			<p>กล้ามเนื้อแขน - Pectoralis major - Biceps brachii</p> <p>กล้ามเนื้อขา - Biceps femoris - Vastus medialis - Gastrocnemius - Gluteus maximus</p>
ภาพ 48 ท่ายกหน้า 2 ที่มา : (จุฑาภรณ์ จันทบาล, 2553)			

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กดาวน์ซินโดรม

1.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเด็กดาวน์ซินโดรม

อรอนงค์ เย็นอุทก (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถทางการเรียนของเด็กดาวน์ซินโดรมระดับปฐมวัย โดยการจัดการเรียนในชั้นเรียนปกติมุ่งศึกษาความสามารถในการเรียนของเด็กดาวน์ซินโดรม ระดับปฐมวัย ด้านวิชาการ ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้การทดลองและการสังเกตพฤติกรรมในกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เป็นเวลา 1 ปีการศึกษา แล้วทดลองความสามารถทางการเรียนด้วยข้อทดสอบเดียวกัน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละของคะแนนรวมรายบุคคล ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละของคะแนนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า จากการทดสอบด้านวิชาการ พบว่าเด็กดาวน์ซินโดรมระดับปฐมวัยสามารถได้รับการพัฒนาขีดความสามารถทางการเรียนในสภาพการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และการสังเกตรายงานจากการเขียนบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ผลการวิเคราะห์การศึกษาสังเกตเชิงคุณภาพพบว่า การพัฒนาขีดความสามารถทางการเรียนของเด็กดาวน์ซินโดรมระดับปฐมวัย โดยการให้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ไม่ก่อให้เกิดผลลบต่อการพัฒนาของนักเรียนปกติ และการดำเนินการเรียนการสอนของครู

1.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเด็กดาวน์ซินโดรม

มีการวิจัยเพื่อการศึกษาแรงจูงใจในความสนใจวัตถุที่มีอำนาจควบคุมในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม โดยการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมและเด็กปกติจำนวน 40 คน แต่ละคู่ของกลุ่มตัวอย่าง มีอายุสมองใกล้เคียงกัน พบว่าเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมมีความสนใจในงานแต่ละงานน้อยกว่า โดยสรุปจากช่วงความสนใจสั้นกว่าและความถี่ที่มากกว่าในการปฏิเสธของเล่น (Ruskin, 1994, Abstract)

ปัจจุบันการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น บุคคลที่เป็นกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมได้รับการยอมรับจากสังคม มีการค้นคว้าเพื่อให้บุคคลกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมมีการส่งเสริมพัฒนาการ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย สภาวะอารมณ์ อีกทั้งการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนร่วมของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกเริ่มที่จะผลักดันให้เด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมสามารถอยู่ร่วมกับคนปกติในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาทำรำนาฏศิลป์สำหรับเด็ก ดาวน์ซินโดรม : ศึกษาเฉพาะการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ประกอบด้วย

สุภลักษณ์ ชัยภาณุเกียรติ์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรง (ระดับสติปัญญา 20-34) โดยใช้เกมการฝึกกล้ามเนื้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรง (ระดับสติปัญญา 20-34) อายุ 6-9 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเด็กเล็กของโรงพยาบาลราชานุกูล ปีการศึกษา 2542 เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบสุ่มอย่างง่าย จำนวน 8 คน สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที แบบแผนการทดลองของการวิจัยในครั้งนี้เป็น Randomized One Group Pretest-Posttest เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เกมการฝึกกล้ามเนื้อ และแบบประเมินความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรง หลังจากที่ได้รับ การฝึกด้วยเกมการฝึกกล้ามเนื้อ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภาวดี สอนกัน (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50-70) อายุ 7-15 ปี โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมแอโรบิคแดนซ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ (IQ 50-70) อายุ 7-15 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน เป็นนักเรียนในโรงเรียนราชานุกูล ปีการศึกษา 2538 จำนวน 12 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการฝึกกิจกรรมแอโรบิคแดนซ์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โปรแกรมการฝึกกิจกรรมแอโรบิคแดนซ์ และแบบประเมินความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับพอเรียนได้ อายุ 7-15 ปี มีระดับเขาวนปัญญา ระหว่าง 50-70 มีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยดังกล่าวจะเห็นว่า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายต้องอาศัยการทำงานของระบบกล้ามเนื้อที่มีคุณภาพ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดนตรีและการเคลื่อนไหวร่างกาย

Professor. Erna Gronlund (www.kau.se) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Dancing Helps Boys with ADHD ผลของการนำการเต้นไปบำบัดเด็กชายโรคสมาธิสั้นซึ่งได้กำหนดท่าทางและการเคลื่อนไหวให้กับเด็ก ๆ ที่อยู่นิ่งไม่ได้ โดยให้เด็กได้เคลื่อนไหวแบบเต็มที แล้วค่อย ๆ ผ่อนเพลงให้ช้าลง ๆ พบว่าเด็กได้เคลื่อนไหวช้าลงตามเพลง ผลของการวิจัยคือ เด็กชายในโรคสมาธิสั้นนั้นสุขุมลง เด็ก ๆ เรียนดีขึ้น ก่อนรับการบำบัดด้วยการเต้นเด็กสามารถนั่งเรียนนิ่ง ๆ ได้เพียง 10 นาทีเท่านั้น แต่หลังจากได้บำบัดแล้วเขาสามารถนั่งเรียนได้ทั้งคาบ

ปรมพร ดอนไพธรรม (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรม โดยใช้กิจกรรมโยคะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือเด็กกลุ่มอาการดาวนซินโดรม อายุระหว่าง 6-10 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ระยะเวลาทำการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที รวม 50 ครั้ง โดยใช้เครื่องมือคือแบบแผนการสอนการใช้กิจกรรมโยคะและแบบประเมินกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ของโรงพยาบาลราชานุกูล ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังจากที่เด็กที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมโยคะ เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .07

นิรมัย อ่อนน้อยมดี (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของกิจกรรมดนตรีที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย เพศ ชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-7 ปี ระดับเซาวิปัญญาระหว่าง 35-68 คน ไม่มีความพิการซ้ำซ้อนในโรงพยาบาลราชานุกูล จำนวน 16 คน ระยะเวลาทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และโปรแกรมกิจกรรมดนตรีผลของการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลังจากได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมดนตรีมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดในการวิจัย

